

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Ekonomski fakultet u Osijeku

**Izvešće o unutarnjoj prosudbi
sustava za osiguranje kvalitete visokog obrazovanja
na Ekonomskom fakultetu u Osijeku
u akademskoj godini 2019./2020.**

Osijek, 20. svibnja 2020. godine

Uvod

Izvrsnost u obavljanju nastavnih, znanstveno-istraživačkih i stručnih aktivnosti pokretačka je vrijednost koju je Ekonomski fakultet u Osijeku ugradio i u viziju svog razvoja,

“... biti institucija prepoznatljiva po izvrsnosti, inovativnosti i kreativnosti u obrazovanju, znanstveno-istraživačkom radu u polju ekonomije i poslovne ekonomije, kao i doprinosu društvenoj zajednici na regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini.”

kao i u svoje svakodnevne aktivnosti.

Sukladno navedenom opredjeljenju, kao i *Zakonu o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju* (NN, 45/09) uspostavio je unutarnji sustav osiguravanja i unaprjeđenja kvalitete, a koji podliježe periodičnom unutarnjem i vanjskom vrednovanju. Unutarnji sustav osiguravanja i unaprjeđenja kvalitete predstavlja *sustav mjera i aktivnosti kojima predmeti vrednovanja, osiguravaju svoju odgovornost za učinkovitost i ostvarivanje kvalitetnih ishoda obrazovnih i znanstvenih aktivnosti*¹. Unutarnja prosudba sustava kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku usklađena je sa *Standardima i smjernicama za osiguranje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja (Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area)*. Cilj unutarnje prosudbe je utvrditi *“stvarno stanje djelovanja sustava za osiguranje kvalitete, te njegovu usklađenost sa zahtjevima u dokumentima za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete.”*²

Unutarnja prosudba sustava osiguravanja kvalitete provodi se jednom godišnje na inicijativu Povjerenstva za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete, te Ureda za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete. Periodičnu unutarnju prosudbu sustava kvalitete provodi Povjerenstvo koje imenuje Dekan, a čine ga predstavnici znanstveno-nastavnog osoblja, administrativnog osoblja, studenata i vanjskih dionika. Njihova izvješća javno se dostupna svim zainteresiranima na mrežnoj stranici Fakulteta od akademske godine 2013./2014.

(<http://www.efos.unios.hr/fakultet/kvaliteta/unutarnja-prosudba-sustava/>).

---

¹“Kvaliteta u znanosti i visokom obrazovanju predstavlja višedimenzionalan i dinamičan koncept u kojem se naglasak stavlja na udovoljavanje općeprihvaćenim standardima i očekivanjima društva u cjelini uz težnju ka stalnom unaprjeđenju svih procesa i njihovih ishoda.” Izvor: Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, članak 2., NN 45/09.

²Priručnik za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, 2015. <http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2013/05/Priručnik-za-osiguranje-i-unaprjeđivanje-kvalitete-na-EFOS.pdf>(preuzeto 12.05.2018.)

Dekan Ekonomskog fakulteta u Osijeku, izv.prof.dr.sc. Boris Crnković 11. ožujka 2020. godine donio je Odluku o imenovanju Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava za osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku u akademskoj 2019./2020. godini.

Dana 23. travnja 2020. godine s početkom u 10:00 održan je on-line sastanak članova Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava unaprjeđenja i osiguranja kvalitete za akademsku godinu 2019./2020. s predstavnicom Ureda za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete i ujedno članicom Povjerenstva za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete. Članovi Povjerenstva za unutarnju prosudbu upoznati su na sastanku s načinom provedbe prosudbe te vremenskim planom realizacije pojedinih faza unutarnje prosudbe. U narednom razdoblju, a zaključno s 20. svibnjem 2019. godine kada je obavljen završni sastanak, proveden je postupak unutarnje prosudbe. Proces prosudbe uključivao je prikupljanje i analizu potrebne dokumentacije, intervju s predstavnicima dionika sustava za kvalitetu, te izradu ovog Izvješća. Povjerenstva je analiziralo prikupljene podatke i dokumentaciju, donijelo svoje zaključke, smjernice i preporuke te ih strukturiralo u skladu sa *Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja*, kako slijedi:

- Standard 1   Politika osiguravanja kvalitete*
- Standard 2   Izrada i odobravanje programa*
- Standard 3   Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta*
- Standard 4   Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje*
- Standard 5   Nastavno osoblje*
- Standard 6   Resursi za učenje i podrška studentima*
- Standard 7   Upravljanje informacijama*
- Standard 8   Informiranje javnosti*
- Standard 9   Kontinuirano praćenje i periodička revizija programa*
- Standard 10   Periodičko vanjsko osiguravanje kvalitete*

Tijekom provođenja postupka prosudbe Povjerenstvo za unutarnju prosudbu je koristilo sljedeću dokumentaciju: Statut Ekonomskog fakulteta u Osijeku, Zakon o osiguranju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, Strategiju razvoja kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, Priručnik za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, Standarde i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja, Pravilnik o ustroju i djelovanju sustava za osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, Izvješće o unutarnjoj prosudbi sustava za osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku u prijašnjim godinama te Strategija razvoja Ekonomskog fakulteta u Osijeku za razdoblje 2018. do 2023.

Sva dokumentacija je također dostupna javnosti u elektroničkom obliku na mrežnoj stranici Fakulteta (www.efos.unios.hr).

U nastavku Izvješća prikazani su rezultati prosudbe, prema Europskim standardima i smjericama (Standard 1 – 10), te preporuke za unaprjeđenje kvalitete nastavnih i znanstvenih aktivnosti na Ekonomskom fakultetu u Osijeku nastalih kao rezultat provedene analize.

Standard 1: Politika osiguravanja kvalitete

---

prof. dr. sc. Đula Borozan

“Visoka učilišta moraju imati politiku osiguravanja kvalitete koja je javno dostupna i dio njihovog strateškog upravljanja. Unutarnji dionici tu politiku trebaju razvijati i provoditi putem odgovarajućih struktura i procesa i pritom uključivati i vanjske dionike.”

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja –
ESG

U skladu s ESG smjernicama standard 1. integriran je sa zahtjevom norme ISO 4.1 Razumijevanje organizacije i njenog konteksta, ISO 5.2 Politika kvalitete, ISO 5.3 Organizacijske uloge, odgovornosti i ovlasti, ISO 6.2 Ciljevi kvalitete i planiranje njihova postizanja, ISO 6.3 Planiranje sustava osiguranja kvalitete, ISO 7.5 Dokumentirane informacije, 7.4 Komunikacija, ISO 9.1 Nadzor, analiza i vrednovanje podataka, ISO 9.3 Upravina ocjena, ISO 9.2 Interni audit ISO 10.3 Trajno poboljšanje

Zahtjevi norme ISO 9001:2015

Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku sustav upravljanja kvalitetom uveden je sukladno Zakonu o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/2009), Standardima i smjernicama za osiguranje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja, te zahtjevima ISO 9001 norme. Ustrojbene jedinice sustava za osiguranje kvalitete na Fakultetu su:

- Ured za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete, osnovan 1. siječnja 2014. godine
Ured provodi postupke internog i eksternog vrednovanja, te metode za istraživanje različitih aspekata kvalitete obrazovanja, prikuplja potrebne informacije za analize, potiče stručno usavršavanje djelatnika Fakulteta u području kvalitete, sustavno provodi utvrđene karakteristične indikatore kvalitete, sudjeluje u raspravama o kvaliteti, širenju kulture kvalitete u akademskoj i neakademskoj javnosti.
- Povjerenstvo za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete.³

Njegov je zadatak organizacija, koordinacija i provođenje postupaka vrednovanja i razvijanja unutarnjih mehanizama osiguranja, unaprjeđivanja te promicanja kvalitete Fakulteta.

---

³Od veljače 2018.g. Povjerenstvo djeluje u sastavu: izv.prof.dr.sc. Sunčica Oberman Peterka, predsjednica Povjerenstva; izv.prof.dr.sc. Domagoj Karačić, član; doc.dr.sc. Aleksandar Erceg, član; Adela Has, mag.oec., član; Ana Lebić, studentica, član (od 30.10.2019.); Ivan Sarić, dipl.iur., Hrvatska udruga poslodavaca, član; Beba Madunović, dipl.oec., Hrvatski zavod za zapošljavanje, član. Mandat predsjednici i članovima Povjerenstva traje 4 godine, osim predstavniku studenata koji se imenuju na razdoblje od 2 godine.

Interni sustav osiguravanja kvalitete obuhvaća kontinuirano praćenje i analiziranje promjena u okruženju i u skladu s tim prilagođavanje aktivnosti, strateških ciljeva i postupaka pri ostvarivanju misije i vizije Ekonomskog fakulteta u Osijeku.

Odgovornost Uprave Fakulteta je osiguranje i unaprjeđenje kvalitete te njeno provođenje na svakom mjestu rada i području djelovanja. U skladu s navedenim, Uprava vodi računa o razvoju i kvaliteti studijskih programa i alociranju potrebnih resursa, te osigurava unaprjeđenje ljudskih kapaciteta koji jamče visoku kvalitetu obavljanja znanstvene i nastavne djelatnosti. Uprava vodi računa i o standardu studenata i osiguravanju podrške studentima, sustavu komuniciranja i informiranja javnosti. Važan segment vođenja Fakulteta je osiguravanje podrške nastavnom osoblju u znanstveno-istraživačkom radu, kao i sustavni razvoj domaće i međunarodne suradnje.

Strategijom razvoja kvalitete (2016.) definirana su tri glavna strateška pravca razvoja kvalitete Ekonomskog fakulteta u Osijeku u narednih pet godina, i to:

1. unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete u svim područjima djelovanja na razini Ekonomskog fakulteta u Osijeku
2. sustav osiguravanja kvalitete Ekonomskog fakulteta u Osijeku dovesti do razvijene faze prema nacionalnim kriterijima i standardima vrjednovanja
3. poticanje razvoja kulture kvalitete koja podržava izvrsnost u svim aspektima djelovanja Ekonomskog fakulteta u Osijeku.

Ured za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete zajedno s Povjerenstvom za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete radi na uspostavi formalno-administrativnog okvira za sveobuhvatni sustav osiguravanja kvalitete u koji su aktivno uključeni različiti dionici Fakulteta. S ciljem prepoznavanja, zadovoljavanja i poboljšanja zahtjeva i potreba studenata, te ostalih korisnika usluga Fakulteta - poslodavaca, tržišta rada, gospodarstva u cjelini, razvoja znanosti i trendova u obrazovanju i edukacijama, Fakultet kontinuirano radi na unaprjeđivanju sustava osiguravanja kvalitete.

Ekonomski fakultet u Osijeku u proteklom razdoblju je pristupio izradi i usvajanju brojnih dokumenata kao što su:

- Politika kvalitete Ekonomskog fakulteta u Osijeku (<http://www.efos.unios.hr/fakultet/kvaliteta/dokumenti/>)
- Pravilnik o ustroju i djelovanju sustava za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku (<http://www.efos.unios.hr/fakultet/kvaliteta/dokumenti/>)
- Plan rada povjerenstva za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete

<http://www.efos.unios.hr/fakultet/kvaliteta/planovi-rada-i-izvjesca-o-radu-povjerenstva-za-unaprjeđivanje-i-osiguranje-kvalitete/>

- Priručnik za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku
- Mape poslovnih procesa (<http://www.efos.unios.hr/fakultet/kvaliteta/dokumenti/>)
- Politika upravljanja kontinuitetom poslovanja (zajedno s Certifikatom ISO 22301 dostupno na: <http://www.efos.unios.hr/fakultet/kvaliteta/iso-223012012-bcm-business-continuity-management/>)

- Strategija razvoja kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku

<http://www.efos.unios.hr/fakultet/kvaliteta/dokumenti/>

- Priručnik za studente s invaliditetom na Ekonomskom fakultetu u Osijeku

<http://www.efos.unios.hr/studenti-s-invaliditetom/>)

- Izvešće o uspješnosti provedbe studijskih programa

<http://www.efos.unios.hr/fakultet/kvaliteta/izvjesce-o-uspjesnosti-provedbe-studijskih-programa/>)

- Interna evaluacija Ureda Ekonomskog fakulteta u Osijeku

<http://www.efos.unios.hr/fakultet/kvaliteta/dokumenti/>.

Otvorenost i transparentnost su izuzetno važni za kontinuirano očuvanje i poboljšanje sustava kvalitete. Stoga su i svi navedeni dokumenti javno dostupni u elektronskom obliku na mrežnoj stranici Fakulteta.

Ekonomski fakultet u Osijeku sustavno prikuplja podatke o svojim procesima, resursima i rezultatima što je vidljivo vrednovanjem kvalitete koje se provodi:

- Unutarnjom prosudbom sustava kojom se svake godine prosuđuje učinkovitost i funkcioniranje sustava osiguranja kvalitete, a provodi je neovisno povjerenstvo Fakulteta za unutarnju prosudbu sustava osiguranja kvalitete;

Izvešća o rezultatima provedbe kontinuirano su dostupna javnosti u elektroničnom obliku od ak. g. 2013/2014. na stranici <http://www.efos.unios.hr/fakultet/kvaliteta/unutarnja-prosudba-sustava/>

- Sveučilišnom i internom studentskom anketom kojom se prati kvaliteta nastavnog i obrazovnog procesa, te se prati zadovoljstvo studenata kvalitetom usluga studentskih službi;

Rezultati analize studentskih anketa redovito se analiziraju, a izvješća o rezultatima objavljuju na mrežnoj stranici Fakulteta:

<http://www.efos.unios.hr/fakultet/kvaliteta/izvjesca-o-provedenim-studentskim-anketama/>

U ovoj akademskoj godini provedeno je testno on-line anketiranje o kvaliteti studiranja na Fakultetu na uzorku diplomskih studenata smjera Poduzetništvo pomoću revidiranog upitnika. S obzirom da su upitnikom i načinom provođenja anketiranja studenti bili zadovoljni, anketirani će biti i ostali studenti na isti način krajem ove akademske godine.

- Povjerenstvo za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete zajedno s Uredom za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete planira sustav upravljanja kvalitetom kroz plan rada koji se donosi početkom akademske godine, te se krajem akademske godine realizacija tog plana podnosi Fakultetskom vijeću.

Planovi rada Povjerenstva i godišnja izvješća o radu istog ažurno se i kontinuirano objavljuju na stranici Fakulteta od akademske 2013./2014. godine:

<http://www.efos.unios.hr/fakultet/kvaliteta/planovi-rada-i-izvjesca-o-radu-povjerenstva-za-unaprijedivanje-i-osiguranje-kvalitete/>

Za ak. g. 2019./2020. planirao je ukupno 13 aktivnosti; među kojima se nalaze aktivnosti koje se redovito godišnje provode (primjerice, izrada izvješća o radu Povjerenstva, izrada plana rada, godišnjeg plana usavršavanja nastavnog osoblja i stručnih službi, provedbu interne studentske ankete, izradu izvješća o provedbi studijskih programa, sustava za pomoć studentima itd.), ali i revizije Mape poslovnih procesa i Priručnika za unaprjeđenje osiguranja kvalitete, kao osiguranje potpore procesu revizije studijskih programa na preddiplomskoj razini te provođenju aktivnosti projekta HKD – izvrsnost i učinkovitost u visokom obrazovanju u polju ekonomije (E4).

Prikupljene podatke Ekonomski fakultet u Osijeku koristi za učinkovito upravljanje, unaprjeđivanje svojih aktivnosti i daljnji razvoj. Promicanje kvalitete ima za cilj, kako je to navedeno u Strategiji razvoja kvalitete Fakulteta, dostići visoke standarde kvalitete svih aktivnosti na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. Rezultati orijentacija Fakulteta ka trajnom poboljšanju kvalitete i ostvarenju izvrsnosti u svim aktivnostima Fakulteta, kao i implementiranog sustava kvalitete vidljivi su vanjskim i unutarnjim dionicima Fakulteta, i to ne samo onima koji su neposredno uključeni u rad sustava za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete, već i svima ostalima. Naime, kako je već navedeno, ciljem dobivanja povratnih informacija o kvaliteti Fakulteta u obavljanju njegovih aktivnosti, izvješća o rezultatima prosudbe se redovito objavljuju na njegovoj mrežnoj stranici:

<http://www.efos.unios.hr/fakultet/kvaliteta/unutarnja-prosudba-sustava/>

Preporuke za unaprjeđenje:

- istražiti načine i mehanizme provođenja unutarnje prosudbe sustava za osiguranje kvalitete u on-line aktivnostima Fakulteta
- nastaviti s praćenjem i primjenom dobre prakse s visokih učilišta u zemlji i inozemstvu.

Standard 2: Izrada i odobravanje programa

---

izv. prof. dr. sc. Dubravka Pekanov Starčević

“Visoka učilišta moraju imati postupke za izradu i odobravanje svojih studijskih programa. Oni moraju biti izrađeni tako da ispunjavaju postavljene im ciljeve, uključujući i predviđene ishode učenja. Kvalifikacije koje se dodjeljuju temeljem programa treba jasno opisati i predstaviti, pozivajući se na odgovarajuću razinu nacionalnog kvalifikacijskog okvira za visoko obrazovanje, pa time i na Kvalifikacijski okvir Europskog prostora visokog obrazovanja.”

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja –
ESG

Norma ISO ne referira se posebno na ESG standard 2. Izrada, odobrenje, praćenje i periodične provjere programa i kvalifikacija. U pojedinim dijelovima postoji integriranost standarda sa zahtjevom norme ISO 5.1. Vođenje i opredjeljenje, ISO 5.1.2 Usmjerenost na studenta, ISO 8.2 Definiranje zahtjeva, ISO 8.3 Projektiranje i razvoj nastavnog procesa, 9.2 Interni audit, 9.3 Upravina ocjena

Zahtjevi norme ISO 9001:2015

Ekonomski fakultet u Osijeku nudi studijske programe koji su u skladu s njegovom misijom i strateškim ciljevima. Isti su usklađeni s četiri svrhe visokog obrazovanja Vijeća Europe: 1) pripremanje studenata za aktivno građanstvo i buduću karijeru, 2) podrška njihovom osobnom razvoju, 3) stvaranje široke baze naprednih znanja i 4) poticanje znanstvenog rada i inovacije⁴. Ishodi učenja po odgovarajućim razinama studija javno su objavljeni na mrežnoj stranici Ekonomskog fakulteta u Osijeku.⁵

Vodeći se povećanjem zapošljivosti studenata te izmijenjenim tržišnim uvjetima, u akademskoj godini 2019./2020. započete su izmjene studijskog programa. Dosadašnji program preddiplomskog studija uključivao je 6 preddiplomskih sveučilišnih studija, gdje su prva tri semestra bila zajednička za sve studije, a posljednja tri semestra uključivala su dio zajedničkih, dio smjerovskih i dio izbornih kolegija. Prijedlog programa „Preddiplomskog sveučilišnog studija Ekonomije i poslovne ekonomije“ formiran je na način da kod studenata

---

⁴ Preporuka CM/Rec (2007)6 Odbora ministara/ministrica Vijeća Europe o državnoj odgovornosti prema znanosti i visokom obrazovanju. Vidjeti u: Hrvatski prijevod revidiranog ESG-ja usvojenog na Ministarskoj konferenciji u Erevanu 14. i 15. svibnja 2015. godine, str. 5.

⁵ <http://www.efos.unios.hr/ishodi-ucenja/>

razvija sposobnosti i kompetencije za snalaženje u raznovrsnim poslovnim situacijama. Ciljem ostvarivanja navedenog, kolegiji novog studijskog programa grupirani su u skupine metodoloških kolegija, osnovnih ekonomskih kolegija, kolegija okruženja, poslovnih i izbornih kolegija i kolegija kojima je cilj razvoj vještina. U konačnici, studenti pisanjem završnog rada privode kraju preddiplomski studij. Rasprava o novom studijskom programu odrađena je u ožujku 2020. godine, nakon čega su zaključci i preporuke trebali biti ugrađeni u elaborat studijskog programa. Međutim, daljnja realizacija koja se odnosi na proceduru usvajanja elaborata upitna je zbog epidemiološke situacije u zemlji.

Osim izrade prijedloga novog studijskog programa, u akademskoj godini 2019./2020. provedene su i sljedeće aktivnosti:

- Nastavnici su izradili izvedbene nastavne planove koji su odobreni na sjednici Fakultetskog vijeća prije početka akademske godine. Isti su po prvi puta uneseni u sustav Academio, gdje je svaki kolegij opisan detaljnije u odnosu na praksu iz prethodnih akademskih godina. Podaci poput načina polaganja ispita i provjere stečenih ishoda učenja, ispitnih rokova, ali i satnice i rasporeda izvođenja nastavnih cjelina po tjednima uključeni su u Sustav.
- Evidencija se do početka epidemiološke situacije provodila kroz sustav Academio, čime se osiguravala kontrola izvođenja nastave u odnosu na zahtjeve propisane izvedbenim planovima kolegija. Od travnja 2020. nastava u izravnom kontaktu prebačena je na različite on-line sustave, a evidencija se osigurava kroz Microsoft Forms alat.
- Temeljem podataka generiranih u okviru sustava Academio prodekanica za nastavu analizirala je izvješće o održanoj nastavi u zimskom semestru.
- Kontrola ishoda učenja provodi se kroz studentsku anketu i sustav Academio te kroz satnice i raspored izvođenja nastave po tjednima. Obzirom da podatke u sustav Academio unose nastavnici, oni su također uključeni u proces kontrole ishoda učenja.

Fakultet kontinuirano radi na unaprjeđenju, kako studijskih programa, tako i programa cjeloživotnog obrazovanja. U akademskoj godini 2019./2020. u ponudi je bilo 9 programa cjeloživotnog obrazovanja. Suradnjom s Hrvatskom udrugom poslodavaca te njezinom formalizacijom u okviru Sporazuma o znanstvenoj i stručnoj suradnji iz 2014. godine, Ekonomski fakultet u Osijeku ulaže dodatne napore ciljem usklađivanja nastavnih planova i programa sa zahtjevima tržišta. Dodatno, povezivanje akademske i poslovne zajednica uspostavljeno je i u okviru Susreta znanosti i gospodarstva, ali i osnivanjem udruge Alumni EFOS 2015. godine. Članovi Udruge kontinuirano održavaju predavanja i radionice te sudjeluju u prijedlozima za izmjene studijskih programa.

Također, Fakultet je u akademskoj godini 2019./2020. ponudio upis 5 kolegija na engleskom jeziku, čime je omogućio veću mobilnost studenata, što dolaznih, što studenata s matične

ustanove koji imaju želju nastaviti studij u inozemstvu. Osim mogućnosti upisa kolegija na engleskom jeziku, izvanrednim studentima je na raspolaganju mogućnost upisa diplomskog studija Poduzetnički menadžment i poduzetništvo na engleskom jeziku.

Putem mentorskog sustava studentima je osigurana dodatna pomoć u savladavanju nastavnih obaveza. Mentori su definirani po svim smjerovima preddiplomskog i diplomskog studija.

Kvaliteta rada nastavnika s motrišta studenata provodi se Sveučilišnom anketom te internom anketom visokog učilišta. Studenti su uključeni u sustav osiguranja kvalitete (članovi su Povjerenstva za unaprjeđivanje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja, sudjeluju u ocjenjivanju nastavnika putem Sveučilišne i interne ankete i sl.).

Preporuke za unaprjeđenje:

- nastaviti s procesom uvođenja novog programa sveučilišnog preddiplomskog studija
- inovirati program sveučilišnog diplomskog studija u skladu s izmjenama programa preddiplomskog studija te vodeći se potrebama poslodavaca.

Standard 3: Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta

---

Izv.prof.dr.sc. Julia Perić

“Visoka učilišta moraju osigurati da se programi izvode na način koji potiče studente na preuzimanje aktivne uloge u ostvarivanju procesa učenja i da vrednovanje studenata odražava takav pristup.”

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja –
ESG

U skladu s ESG smjernicama standard 3. Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta integriran je sa zahtjevom norme ISO 5.1.2 Usmjerenost na studenta, ISO 8.2 Definiranje zahtjeva, ISO 8.5 Pružanje usluga, ISO 9.2 Interni audit, 9.3 Upravina ocjena, 9.1 Nadzor, analiza i vrednovanje, te sa zahtjevom norme ISO 10 Poboljšanje.

Zahtjevi norme ISO 9001:2015

Misija Ekonomskog fakulteta u Osijeku kao visokoobrazovne znanstvene institucije, je stvarati kompetentne pojedince sposobne za nošenje s različitim izazovima okruženja kroz obrazovni proces i znanstveno-istraživački rad u polju ekonomije i poslovne ekonomije i osiguravati jednakost i prosperitet svojim djelatnicima, studentima i društvu u cjelini. Kao institucija, fakultet nastoji biti prepoznatljiv po izvrsnosti, inovativnosti i kreativnosti u obrazovanju. Sukladno tome, izvođenje studijskih programa pažljivo je osmišljeno, motiviranost studenata se potiče, a ulažu se naporu kako bi studenti preuzeli aktivnu ulogu u nastavnom procesu.

Nastavnici su dužni u okviru stranica kolegija na početku akademske godine objaviti informacije koji uključuju: opis kolegija, sadržaj i ciljeve, ishode učenja, načine izvođenja nastave, obaveze studenata, termine ispitnih rokova, proceduru polaganja ispita te ispitnu literaturu. Od nastavnika se traži da jasno definiraju povezanost ishoda učenja, nastavnih metoda i ocjenjivanja znanja. Iz Izvedbenih planova kolegija koji su objavljeni na mrežnom sjedištu Fakulteta, vidljivo je da nastavnici u pravilu koriste različite pedagoške metode koje prilagođavaju različitim načinima izvođenja nastave. Međutim, značajan dio nastavnika u svojim izvedbenim planovima, na svojim web stranicama, nema ažurirane ispitne rokove pa se sugerira poticanje nastavnika na redovito ažuriranje izvedbenih planova.

Jedna od važnijih preporuka stručnog povjerenstva Agencije za znanost i visoko obrazovanje koja je u studenome 2018. provela reakreditaciju cijele institucije bila je promjena studijskog programa i kvalitetnijeg povezivanja ishoda učenja kolegija sa studijem na kojem se kolegij izvodi. U ožujku 2020. godine Uprava fakulteta pokrenula je raspravu o transformaciji trenutne

preddiplomske razine obrazovanja u jedinstveni preddiplomski studij u kojem će fokus biti na razvoju onih znanja, vještina i kompetencija potrebnih za veću zapošljivost i konkurentnost prvostupnika (ekonomije i poslovne ekonomije).

U ožujku 2020. godine je, zbog epidemiološke situacije uzrokovane korona virusom, obustavljena nastava u izravnom kontaktu. Prema preporukama Ministarstva znanosti i obrazovanja te Nacionalnog stožera civilne zaštite nastava je prebačena u on-line sustave (Merlin, Zoom, Loomen, MS Teams, Skype i ostalo), a jedan dio nastavnika je važne informacije postavio i na web stranice svojih kolegija. Zbog iznenadne situacije prelaska iz jednog načina predavanja na drugi nisu svi nastavnici počeli s nastavom na daljinu u isto vrijeme i s istim intenzitetom. Međutim, Uprava fakulteta je ubrzo kroz on-line sastanke s katedrama dobila povratne informacije nastavnika o pozitivnim i negativnim iskustvima ovakvog vida održavanja predavanja i dala nastavnicima informacije potrebne za daljnje djelovanje koje u fokusu ima studente i koristi koje oni mogu i trebaju izvući iz nastave na daljinu. Nastava na daljinu prati se i kroz Microsoft Forms alat u koji nastavnici moraju evidentirati svoju on-line nastavu u realnom vremenu kao i on-line nastavu koja nije izvođena u realnom vremenu.

Iako se nastava od ožujka 2020. godine prebacila u različite sustave koji podržavaju nastavu na daljinu, osnovna stranica mnogih nastavnika na mrežnom sjedištu Ekonomskog fakulteta u Osijeku (vijesti nastavnika) je neažurirana. Naime kada se u Internet tražilice unese ime i prezime nastavnika ona vodi prvo do vijesti nastavnika, a kod značajnog broja nastavnika zadnje informacije datiraju između 2015. i 2018. godine. Obzirom da su informacije na stranicama nastavnika važne i za povećanje vidljivosti Ekonomskog fakulteta u Osijeku i za poticanje komunikacije sa studentima sugerira se poticanje nastavnika na redovito ažuriranje svojih naslovnih stranica (ne samo stranica kolegija) s vijestima vezanim za kolegije, događaje na Ekonomskom fakultetu u Osijeku koji se mogu povezati uz njihovo područje interesa, trenutnu i buduću epidemiološku situaciju i dr.

Nastavni i nenastavni kadar Fakulteta uvažava te se prilagođava specifičnim različitostima studenata odnosno njihovim potrebama koje iz njih proizlaze. Mr.sc. Nalanda Kantor kao koordinator za studente s invaliditetom vodi brigu o studentima takvih potreba, kao i studentima slabijeg socio-ekonomskog statusa, na način da sugerira i pomaže studentima tijekom izvršenja njihovih studentskih obveza, na njima prilagođen način. U Priručniku za studente s invaliditetom koji je javno dostupan na mrežnom sjedištu Fakulteta⁶, studentima specifičnih potreba dostupne su informacije o uvjetima i mogućnostima studiranja na Fakultetu, a djelatnicima Fakulteta se približavaju problemi, odnosno poteškoće s kojima se studenti susreću prilikom studiranja te daju smjernice za prilagodbu rada. Nastavnici u dogovoru sa studentima osmišljavaju i prilagođavaju izvedbu nastave i ispitnog procesa te pomažu u izvršenju nastavnih aktivnosti individualnim pristupom - u skladu s mogućnostima i

---

⁶ <http://www.efos.unios.hr/studenti-s-invaliditetom/>

potrebama studenata. Studentima s invaliditetom osiguran je nesmetan prilaz i ulaz u zgradu Fakulteta kao i kretanje u gotovo cijeloj zgradi, počevši od Studentske referade, knjižnice, dvorana i sanitarnog čvora.

U cilju poticanja autonomije kod studenata, svim se studentima, a posebice izvrsnima, pruža prilika sudjelovati u znanstveno–istraživačkom radu kroz izradu znanstvenog rada i sudjelovanje na konferencijama uz usmjeravanje i podršku nastavnika. Studentima je omogućeno aktivno sudjelovanje u brojnim događanjima znanstvenog i stručnog karaktera te specijaliziranim događanjima popularizacije znanosti poput Festivala znanosti, Kreativne riznice, Znanstvenog foruma, Europskog tjedna novca, konferencije MARKET&NG, Globalnog tjedna poduzetništva (GEW), Europskog EFOS tjedna, SmartCaffe i dr. Krajem 2019. godine ažurirana je i baza volontera Ekonomskog fakulteta u Osijeku koja trenutno broji 90 aktivnih studenata volontera koji se mogu prijaviti za sudjelovanje u organizaciji i provedbi spomenutih događanja. Studenti, već dugi niz godina, aktivno surađuju s nastavnicima Fakulteta, drugih sastavnica Sveučilišta i drugih sveučilišta, kao i s velikim brojem stručnjaka iz prakse.

Iako se jedan dio redovnih godišnjih događanja, zbog epidemiološke situacije morao odgoditi Ekonomski fakultet nije stao s organizacijom webinarima, konferencijama i radionicama namijenjenih svim svojim dionicima, a posebice studentima kako bi se što jednostavnije prilagodili situaciji, smanjili anksioznost, nesigurnost i strah i nastavili raditi na unapređenju svojih vještina i znanja. U suradnji s partnerskim institucijama CEPOR-om i Međunarodnim centrom za poduzetničke studije Ekonomski fakultet u Osijeku je organizirao 2 on-line konferencije pod nazivom *“Poslovanje u doba korone”* i *“S faksa na posao – u doba i nakon korone”* te dvije radionice pod nazivom *“Kako se nositi sa nesigurnošću i strahom”* i *“Jesam li prepoznatljiv na društvenim mrežama”*. Udruga Bookmark je organizirala panel *“A di je after – marketing nakon korone”*, Kreativna riznica je organizirala 2. milenijsko natjecanje iz kreativne industrije *“OSvajanje glagoljicom”* uz virtualno proglašenje pobjednika, a neki su nastavnici svoje kolegije povezali s trenutnom epidemiološkom situacijom poput projekta *Sreća među nama* u sklopu kojeg studenti širenjem pozitivnih vijesti pomažu potrebitima u ovoj epidemiološkoj situaciji.

U sklopu projekta Izvrsnost i učinkovitost u visokom obrazovanju u polju ekonomije – E4 Ekonomski fakultet u Osijeku je pokrenuo niz aktivnosti oko osnivanja Ureda za karijere. Cilj Ureda za karijere je studentima pružiti profesionalno usmjeravanje i povezati ih s potencijalnim poslodavcima te im osigurati podršku u razvoju i unapređenju vještina i poduzetničkih kompetencija radi povećanja njihove konkurentnosti i zapošljivosti na tržištu rada.

Fakultet je pokrenuo diplomski studij Poduzetnički menadžment i poduzetništvo na engleskom jeziku za izvanredne studente. Osim navedenog studija, studentima je omogućeno pohađanje nastave na engleskom jeziku iz većeg broja kolegija na različitim smjerovima i razinama studija. Popis kolegija čije je izvođenje omogućeno i na engleskom jeziku javno je objavljen na mrežnom sjedištu Fakulteta⁷.

Izvrnost studenata razvija se i osnažuje kroz više podržavajućih inicijativa gdje se ističu dekanova nagrada, preporuka Sveučilištu za rektorovu nagradu te nagrada Fakultetskog vijeća. Na razini akademske godine sustavno se provodi analiza uspješnosti studiranja te se studenti s najboljim prosjekom ocjena na godini studija i studenti koji su osvojili prvo mjesto na nekom od nacionalnih ili međunarodnih natjecanja nagrađuju dekanovom nagradom. Studenti koji su izradili posebno istaknute izvrsne seminarske radove se prema preporuci mentora i Fakultetskog vijeća šalju na Sveučilište te konkuriraju za rektorsku nagradu. Svečanom dodjelom istaknutih nagrada iskazuje se priznanje izvrsnim studentima te se cijelu studentsku bazu dodatno motivira na predanost studiranju i izvrsnost kroz usavršavanje.

Kao jedan od značajnijih alata mjerenja percipirane kvalitete nastavnog procesa od strane studenata je kontinuirano ispitivanje studenata na nekoliko razina: dvogodišnje se izmjenjuju Sveučilišna i Fakultetska studentska anketa o percepcijama studenata o kvaliteti nastavnog procesa na fakultetu, a primijećene su i formalne i neformalne individualne inicijative ispitivanja zadovoljstva studenata na razini kolegija.

U 2018. godini donesen je Pravilnik o završnim radovima i diplomskim ispitima.⁸ Dosadašnje Upute za pisanje seminarskih, završnih, diplomskih radova i doktorskih disertacija iz 2014. godine postale su sastavni dio tog pravilnika. Njime se pobliže uređuju sva pitanja vezana za završni odnosno diplomski rad te diplomski ispit, (prijava teme, izrada, prijava i ocjena završnog odnosno diplomskog rada te postupak polaganja diplomskog ispita), prava i obveze studenta, mentora, komentora, povjerenstava te se definira i rad Odbora za završne i diplomske radove. Očekuje se da će izmjene rezultirati većom ujednačenošću radova te transparentnošću kroz proces pisanja, ali i kroz objavljivanje radova u repozitoriju. Dodatna razina znanstveno-istraživačke korektnosti postignuta je i kroz dorađeni sustav za suzbijanje plagijarizma Turnitin koji je dostupan i preporučan mentorima studentskih radova na svim razinama. Procedura za prijavu i obranu rada pri Studentskoj referadi predstavljena je hodogramom aktivnosti. Svi studentski radovi (osim seminarskih) arhiviraju se u Nacionalni repozitorij završnih radova (ZIR), sukladno čemu je potrebno da svaki rad ispunjava prethodno propisane uvjete i standarde.

---

⁷ <http://www.efos.unios.hr/studenti/kolegiji-na-engleskom-jeziku/>

⁸ Ekonomski fakultet u Osijeku vodi računa o ažuriranju i revidiranju Pravilnika pa je početkom veljače 2020. godine donesena Odluka o izmjenama i dopunama Pravilnika o završnim i diplomskim ispitima.

Pravilnikom o stegovnoj odgovornosti studenata iz 2010. godine, javno objavljenim na mrežnom sjedištu Fakulteta⁹ utvrđuju se obveze, povrede i stegovna odgovornost studenata kojim se sprječava kršenje Etičkog kodeksa Fakulteta. U akademskoj godini 2019./20. godini nije bilo pokrenutih stegovnih postupaka. Ovo se može pripisati dijelom dobroj atmosferi na fakultetu i međusobnom poštivanju nastavnika i studenata, a dijelom nedovoljnom poticanju nastavnika i njihovoj nevoljnosti da pokrenu stegovni postupak protiv studenata koji plagiraju ili predstavljaju tuđe radove kao svoje. Prema informacijama studenata najčešća sankcija za takvo ponašanje je ponovna izrada rada, što je nedostatna sankcija jer se predaja seminarskog, završnog ili diplomskog rada čiji je sadržaj djelo drugog studenta ili treće osobe i prepisivanje većeg dijela ili cijelog seminarskog, završnog ili diplomskog rada smatra težom povredom studentskih obveza. Prilikom ispitivanja i vrednovanja znanja studenata na Fakultetu se vodi računa da se vrjednovanje provodi dosljedno i pravedno. Iz Izvedbenih planova je vidljivo da nastavnici na fakultetu koriste pismene i/ili usmene ispite kao metodu vrednovanja znanja studenata. Većina nastavnika Fakulteta se trudi prilikom ispitivanja i vrednovanja studentima pokazati u kojoj su mjeri ostvarili predviđene ishode učenja te ih savjetuju o koracima koje trebaju poduzeti kako bi te ishode ostvarili. Uprava fakulteta kontinuirano potiče nastavnike da osiguraju objektivnost ispitivanja na način da ispitivanje provodi nekoliko ispitivača. Ovu praksu je prihvatio jedan manji broj nastavnika, dok drugi nastavnici objektivnost osiguravaju kroz ispitivanje nekoliko studenata u isto vrijeme.

Studentima je omogućen uvid u pismene provjere znanja (kolokvij, predrok i/ili ispit) nakon održavanja istog te je definiran i propisan postupak žalbe na ostvaren rezultat u roku od 48 sati u kojem student ima pravo i mogućnost žalbe Dekanu, koji imenuje Povjerenstvo, a ono zatim dalje provodi ispitni proces. Studenti imaju mogućnost prigovora na izvedbu nastave ili rad pojedinog nastavnika, iako formalni postupak prigovora nije egzaktno propisan. Uobičajena praksa uključuje prijavu usmenog ili pismenog oblika prema Studentskom zboru, prodekanu za nastavu ili drugom članu Uprave Fakulteta.

Uz navedeno, na Ekonomskom fakultetu u Osijeku djeluje peteročlano Povjerenstvo za nastavu i studente (četiri nastavnika i jedan student) čija je glavna zadaća donošenje odluka vezanih uz studentska pitanja (primjerice odobrenje mirovanja obveza studenata, odobrenje prijelaza studenata, odobrenje nastavka prekinutog studija, postupak priznavanja odlazne mobilnosti studenata u okviru Erasmus+ programa i ostalih zamolbi vezanih za studentska pitanja propisana Pravilnikom o studijima i studiranju na Sveučilištu). Povjerenstvo za nastavu i studente je svojim radom u tekućoj akademskoj godini dalo brojne formalne odgovore na pristigla pitanja i dileme studenata te rješenja na obostrano zadovoljstvo.

---

⁹ http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2013/03/Pravilnik_o_steg_odgov_studenata.pdf

S ciljem povećanja zadovoljstva studenata, tijekom akademske godine organiziraju se (pored redovitih) izvanredni ispitni rokovi, i to po jedan u zimskom i ljetnom semestru. Od akademske godine 2018./2019. nastava se na Ekonomskom fakultetu u Osijeku ponovno izvodi semestralno za sve kolegije. Izvanredni se ispitni rokovi prema preporuci održavaju između semestra i u polovici semestra. Zbog situacije uzrokovane epidemijom korona virusa u ljetnom semestru akademske godine 2019./2020., a po preporuci Ministarstva znanosti i obrazovanja odgođen je ispitni rok planiran za mjesec svibanj. Preporuka nadležnog Ministarstva i Sveučilišta je da se kolokviji i predrokovani i dalje odvijaju on-line te da se, koliko god je to moguće, izbjegne nepotreban dolazak na Fakultet i stvaranje gužvi, a time i eventualno širenje virusa. Također, Sveučilište u Osijeku je u svibnju donijelo i novi akademski kalendar u kojem fakulteti mogu organizirati tri ispitna roka. Ekonomski fakultet je donio termine ljetnih ispitnih rokova usklađenih s uputama Nacionalnog stožera civilne zaštite i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Ukoliko se epidemiološka situacija u Hrvatskoj ne pogorša jesenski ispitni rokovi će se održati prema dinamici utvrđenoj na početku akademske godine 2019./20.

Preporuke za unaprjeđenje:

- nastaviti proces izmjene studijskih programa (i na preddiplomskoj i na diplomskoj razini) sa sadržajima koji će bolje pripremiti studente za tržište rada, zadovoljiti njihove potrebe i interese i dati im aktivnu ulogu u nastavnom procesu
- dodatno razvijati programe i kolegije koji se izvode na stranom jeziku ali i uložiti dodatne napore za motiviranje studenata za pohađanje nastave na engleskom jeziku – **razmisliti o mogućnosti ishodovanja dopusnice za nastavu na daljinu za programe na engleskom jeziku**
- nastaviti provođenje interne analize o pridržavanju naputka o sadržaju informacija na stranicama kolegija na početku akademske godine. Posebice, voditi računa o ažuriranju Izvedbenog plana (koji uključuje opis kolegija, ishode učenja, termine ispitnih rokova, proceduru polaganja kolegija, kriterije i metode vrednovanja i ocjenjivanja te ispitnu literaturu) te poticati nastavnike da redovno ažuriraju i svoju osobnu stranicu (vijesti nastavnika)
- propisati jedinstven postupak prilikom prihvaćanja odnosno odbijanja ocjene koji će u vidu standardizirane procedure vrijediti za sve nastavnike. Procedura bi trebala unutar zakonskih okvira pojednostaviti administrativni pritisak kako na studente tako i na nastavnike
- omogućiti nastavnicima pohađanje tečajeva i drugih oblika obuke o postojećim i novim metodama testiranja i ispitivanja, kao i o korištenju novih metoda poučavanja te im time dati podršku za razvoj njihovih vještina u području poučavanja i vrednovanja znanja studenata – **ovo se posebno odnosi na organizaciju i izvedbu nastave na daljinu.**
- na razini institucije uskladiti kriterije ocjenjivanja i vrednovanja znanja

- na razini institucije poticati nastavnike na nultu toleranciju prema plagijarizmu i drugim oblicima neetičnog ponašanja studenata koji su definirani u Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku.

Standard 4: Upisi i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje

---

dr.sc. Petra Mezulić Juric

“Visoka učilišta moraju dosljedno provoditi unaprijed utvrđene i objavljene propise koji pokrivaju sve faze studiranja, tj. upis, napredovanje kroz studij, priznavanje i certificiranje.”

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja –
ESG

U skladu s ESG smjernicama standard 4. Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje integriran je sa zahtjevom norme ISO 8.2 Definiranje zahtjeva, ISO 8.5 Pružanje usluga ISO 9.1 Nadzor, analiza i vrednovanje, ISO 9.2 Interni audit, 9.3 Upravina ocjena, ISO 10 Poboljšanje.

Zahtjevi norme ISO 9001:2015

Upisi studenata

Ekonomski fakultet u Osijeku provodi upise studenata na sveučilišnoj preddiplomskoj, diplomskoj i poslijediplomskoj razini (poslijediplomski specijalistički studiji i poslijediplomski doktorski studiji), te na preddiplomske stručne studije do ak. god 2018./19. Upisi studenata na preddiplomskoj (sveučilišnoj i stručnoj) i diplomskoj razini provode se u rokovima koji je propisalo resorno ministarstvo (Ministarstvo znanosti i obrazovanja), nakon objave rezultata državne mature. Upisi studenata provode se sukladno zakonskim odredbama, te Pravilniku o studijima i studiranju na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, kojim je određen ustroj i izvedba studija, način organiziranja nastave i pravila studiranja (prava i obveze studenata na svim razinama studija).

Ekonomski fakultet u Osijeku svake godine objavljuje natječaj za upis studenata u javnim glasilima te na službenoj mrežnom sjedištu Fakulteta, za sve razine studiranja. U natječajima su definirani uvjeti za upis, upisne kvote, termini upisa, potrebna dokumentacija, iznosi školarina, kao i načini plaćanja istih. Osim uputa o upisima koje su objavljene na mrežnom sjedištu Fakulteta, informacije o upisima svi studenti (trenutni i budući) mogu dobiti i u Uredu za studente i studije fakulteta (bilo osobnim ili telefonskim kontaktom). Rang lista pristupnika formira se u Središnjem prijavnom uredu, gdje pristupnici dobivaju i upisni broj. Rang lista je formirana tako da svaki pristupnik može vidjeti koliko su bodova ostvarili oni koji su plasirani ispred ili iza njega (bez mogućnosti analiziranja ostvarenih bodova po pojedinom predmetu državne mature).

Na prvu godinu sveučilišnog i stručnog preddiplomskog studija Ekonomskog fakulteta u Osijeku mogu se upisati pristupnici koji su završili četverogodišnje srednjoškolsko obrazovanje i koji su položili državnu maturu (hrvatski i engleski jezik, te matematika B razine). Pristupnici koji su u trenutku upisa stariji od 25 godina, te nisu polagali državnu maturu, također se mogu prijaviti za upis na preddiplomske studije. Prilikom formiranja rang liste za ove se pristupnike analizira ostvareni prosjek ocjena na prethodnoj razini obrazovanja.

Osim Ureda za studente i studije, studenti informacije o načinu studiranja, kao i ostale informacije vezane uz studiranje na Ekonomskom fakultetu u Osijeku mogu dobiti i od Studentskog zbora. Za sve novoupisane studente organizira se tzv. Orijentacijsko predavanje, a od akademske godine 2019./2020. cijeli tjedan aktivnosti tzv. Tjedan brućoša, čiji cilj je upoznati studente s načinom rada Fakulteta, službama, obvezama i pravima.

Na diplomsku razinu studija na Ekonomskom fakultetu u Osijeku mogu se upisati studenti koji imaju prethodno završen preddiplomski sveučilišni studij. Kriteriji upisa je uspjeh studenta na prethodnoj razini (prosjek ocjena). Ukoliko student ima prosjek ocjena niži od 3,5, za upis na diplomsku razinu studija potrebna mu je i preporuka jednog nastavnika. Studenti koji su kvalifikaciju sveučilišnog prvostupnika stekli izvan polja ekonomija također se mogu upisati na diplomsku razinu, uz obvezu polaganja razlikovnih ispita (obvezni razlikovni ispiti su iz kolegija Makroekonomija, Mikroekonomija i Kvantitativne metode za poslovno odlučivanje, te dodatna tri kolegija koja su vezana uz odabrani studij diplomske razine, a koje moraju položiti do kraja diplomskog studija). Na ovaj način omogućena je prohodnost svih sveučilišnih prvostupnika prema višim razinama obrazovanja.

Stručni prvostupnici ekonomskog smjera mogu se upisati na diplomski studij, uz obvezu završetka *Programa razlikovnih obveza za upis na diplomske studije Ekonomskog fakulteta u Osijeku*, u sklopu Programa cjeloživotnog obrazovanja. Natječajem za Program razlikovnih obveza za upis na diplomske studije Ekonomskog fakulteta u Osijeku definirani su uvjeti za upis, dokumentacija te iznosi školarina, kao i trajanje programa, uvjeti pohađanja, kolegiji i ECTS bodovi koji se ostvaruju polaganjem kolegija.

Na poslijediplomske doktorske studije na Ekonomskom fakultetu u Osijeku mogu se upisati pristupnici koji su završili sveučilišni diplomski studij iz područja društvenih znanosti, te ostale sveučilišne diplomske studije uz obvezno polaganje razlikovnih ispita (propisane i odobrene od članova Sveučilišnog ili Fakultetskog vijeća). Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku moguće je birati između dva doktorska studija, a to su: Poslijediplomski doktorski studij Management

i Međunarodni međusveučilišni poslijediplomski interdisciplinarni doktorski studij Poduzetništvo i inovativnost. Odabir polaznika se vrši na temelju ostvarenog uspjeha na prethodnoj razini obrazovanja, te dodatnih elemenata propisanih u samim propozicijama natječaja za upis (motivacijsko pismo, postojeće istraživačke i znanstvene reference, te preporuka potencijalnog savjetnika, odnosno voditelja istraživačkog rada). Na međunarodnom međusveučilišnom poslijediplomskom interdisciplinarnom doktorskom studiju Poduzetništvo i inovativnost obvezno je i dobro poznavanje engleskog jezika.

Priznavanje polaganja ispita

Studenti koji su ranije položili bilo koji od kolegija koji su dio reda predavanja, mogu zatražiti priznavanje polaganje ispita. Proces priznavanja ispita provodi imenovano Povjerenstvo (imenuje ga Fakultetsko vijeće, a predsjednik Povjerenstva je Prodekan za nastavu i studente), koje nakon uvida u predanu dokumentaciju odlučuje o opravdanosti zahtjeva, te studentu izdaje odluku o priznavanju, djelomičnom priznavanju ili nepriznavanju ispita.

Studenti koji ostvare ECTS bodove kroz ERASMUS+ razmjenu na kolegijima koji se ne mogu priznati, ili kroz dodatne programe usavršavanja na nekoj od visokoškolskih institucija, na ukupan broj ECTS bodova ostvarenih tijekom studija pribrajaju i ovi dodatno ostvareni ECTS bodovi, što je vidljivo u Dopunskoj ispravi studenta.

Napredovanje studenata

Nastavni kalendar na svim sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku donosi Senat Sveučilišta, kojim se definira početak nastave u akademskoj godini, trajanje nastave po semestrima te trajanje ispitnih rokova. Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku nastava se provodi u semestrima, a svaki semestar traje 15 tjedana. Nastavno opterećenje studenta po semestru iznosi 30 ECTS bodova, odnosno student stječe najmanje 60 ECTS bodova godišnje. Pravo upisa u više godine studija imaju studenti koji ostvare najmanje 45 ECTS bodova.

Fakultetsko vijeće svake godine usvaja izvedbene planove nastave kroz koje su definirani kolegiji, nastavnici i vanjski suradnici koji će izvoditi nastavu prema studijskim programima, oblici izvođenja nastave te ispitni rokovi. Izvedbeni plan nastave javno je dostupan na mrežnom sjedištu Fakulteta.

Upisom na drugu godinu sveučilišnog preddiplomskog studija, studenti biraju smjer, odnosno studijski program. Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku ponuđeno je šest studijskih programa na preddiplomskoj razini: Ekonomska politika i regionalni razvitak, Financijski menadžment,

Marketing, Menadžment, Poduzetništvo te Poslovna informatika. Studenti preddiplomskog stručnog studija pri upisu biraju i smjer, odnosno studijski program (Računovodstvo ili Trgovina).

Na diplomskoj razini studenti mogu birati između pet diplomskih studija: Ekonomska politika i regionalni razvitak, Financijski menadžment, Marketing, Poduzetnički menadžment i poduzetništvo i Poslovna ekonomija na kojem studenti mogu odabrati jedan od tri smjera: Poslovna informatika, Trgovina i logistika te Menadžment. Rang lista za upis na diplomski studij formira se na temelju prosjeka ocjena studenta, ostvarenog na preddiplomskom studiju. Studentima je ponuđen i studijski program Poduzetnički menadžment i poduzetništvo koji se izvodi na engleskom jeziku *Graduate study Entrepreneurial Management and Entrepreneurship* (izvanredni studij).

Ishodi učenja definirani su za sve studijske programe i sve kolegije koji se izvode na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. Ishodi učenja su također javno dostupni na mrežnom sjedištu Fakulteta. Mentorski sustav kojim se želi olakšati studiranje na Ekonomskom fakultetu u Osijeku pokrenut je u akademskoj godini 2015./2016. Za svaku godinu studija imenovana su po dva mentora, a njihova imena kao i vrijeme konzultacija sa studentima također su dostupni na mrežnom sjedištu Fakulteta. Program stručnih praksi organizirano se provodi na Ekonomskom fakultetu od 2014. godine. U suradnji s Hrvatskom udrugom poslodavaca (HUP), studentima se svake godine nudi praksa u poduzećima u 5 županija (Osječko-baranjska, Brodsko-posavska, Virovitičko-podravska, Vukovarsko-srijemska i Požeško-slavonska). U akademskoj godini 2019./2020. ostvarena je suradnja s ukupno 137 poslodavaca. Natječaj za ponuđene studentske prakse javno se objavljuje na mrežnom sjedištu Fakulteta¹⁰. Nakon realizirane stručne prakse, studente ocjenjuju i mentori unutar poduzeća, te opisuju njihova stečena znanja i vještine.

Od akademske godine 2017./2018. okviru Stručnih studija (Računovodstvo i Trgovina) organizirana je obvezna Stručna praksa u trajanju od 75 sati tijekom IV., V. i VI. semestra. Studenti odrađuju praksu u 60 poslovnih subjekata s kojima je potpisan Sporazum o provedbi studentske stručne prakse za studente stručnog studija pored suradnje s Hrvatskom udrugom poslodavaca (HUP). Po realizaciji stručne prakse, studente ocjenjuju mentori unutar poduzeća te opisuju njihova stečena znanja i vještine, a studenti predaju Dnevnik rada i Izvješće o obavljenoj studentskoj stručnoj praksi u kojoj među ostalim daju ocjenu prihvatne institucije. Kako bi ostvarili 5 ECTS bodova, koliko donosi obvezna Stručna praksa, s voditeljicom Stručne prakse imaju završni razgovor.

---

¹⁰<http://www.efos.unios.hr/prakse/>

Od studenog 2013. godine, Ekonomski i Pravni fakultet u Osijeku provode i interdisciplinarni projekt besplatne pravne pomoći poduzetnicima početnicima – Pravno ekonomske klinike. Radeći u mješovitim timovima, studenti oba fakulteta stječu dodatna znanja i vještine. Početkom svake akademske godine objavljuje se natječaj za sudjelovanje u radu Klinike, a sve informacije o kriterijima odabira, odabranim studentima za rad u Klinici, kao i načinu rada javno su dostupne na mrežnom sjedištu Fakulteta¹¹.

U akademskoj godini 2019./2020. na Ekonomskom fakultetu u Osijeku pokrenute su aktivnosti za osnivanje Ured za razvoj karijera. Ured za razvoj karijera organizira različite aktivnosti, namijenjene studentima s ciljem pomoći u razvoju njihovih karijera te povećanja zapošljivosti i konkurentnosti na tržištu rada. Sve informacije o aktivnostima i radu Ureda za razvoj karijera javno su dostupne na mrežnom sjedištu Fakulteta¹².

Nakon završetka određene studijske razine, za što je potrebno položiti sve ispite, te sastaviti i obraniti završni, odnosno diplomski rad, studentu se izdaje prvotno potvrda (kojom se dokazuje kako je student položio sve ispite i obranio završni, odnosno diplomski rad i koja je važeća do izdavanja same diplome) s nazivom stečenog akademskog zvanja, a potom (na promociji) i diploma. Uz diplomu se izdaje i dopunska isprava, tzv. Diploma suplement na hrvatskom i engleskom jeziku. Izdavanje diploma kao i svih dodatnih dokumenata propisalo je Sveučilište (oblik, izgled i sadržaj), a sukladno Pravilniku o sadržaju diploma i dopunskih isprava o studiju (NN 77/2008).

Preporuke za unaprjeđenje:

- kreirati procesa i alata za kontinuirano individualno praćenje aktivnosti studenata (kroz studentske prakse, volonterske aktivnosti, studentska natjecanja i neformalna usavršavanja)
- definirati ishoda učenja za svaku izvannastavnu aktivnost
- uvesti stručne prakse na 2. godini diplomskog studija u drugom semestru
- priznati ispita Erasmus+ programa kao izbornih kolegija
- nastaviti s aktivnostima uz razvoj karijera studenata.

---

¹¹<http://www.efos.unios.hr/pravno-ekonomska-klinika/>

¹²<http://www.efos.unios.hr/razvoj-karijera/tko-smo-mi/>

Standard 5: Nastavno osoblje

---

izv. prof. dr. sc. Ivo Mijoč

„Visoka učilišta moraju osigurati kompetentnost svojih nastavnika te primjenjivati pravedne i transparentne procese zapošljavanja i razvoja svojih zaposlenika.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja –
ESG

U skladu s ESG smjernicama standard 5. Nastavno osoblje integriran je sa zahtjevom norme ISO 5.1.2 Usmjerenost na studenta, ISO 7.1 Resursi (ljudi, infrastruktura, okruženje za provedbu nastave, resursi za nadzor, organizacijsko znanje), ISO 8.1 Planiranje realizacije nastave, 8.2 Definiranje zahtjeva, ISO 8.5 Pružanje usluga, ISO 9.1 Nadzor, analiza i vrednovanje, ISO 10.3. Trajno poboljšanje

Zahtjevi norme ISO 9001:2015

Uvod

Statutom Ekonomskog fakulteta u Osijeku (2017) definirani su misija i ciljevi ove visoko znanstveno-obrazovne institucije. Člankom 1 uređena je misija Ekonomskoga fakulteta u Osijeku kao jačanje kvalitete visokoškolskoga obrazovanja kroz nastavu, znanstvenoistraživački rad te neprekidnu suradnju s drugim visokoškolskim institucijama i gospodarskim subjektima. Cilj Fakulteta je inoviranje studijskih programa uz osiguranje kvalitete, vodeći računa o potrebama tržišta rada. U dokumentu “Strategija razvoja Ekonomskog fakulteta u Osijeku za razdoblje 2018. – 2023.” (2018) temeljem provedene analize stanja Fakulteta i njegovog položaja u okruženju redefinirane su misija i vizija Fakulteta pa je nejasno koja formulacija je točna, ispravna i konačna.

Uzimajući u obzir brojne društvene i gospodarske promjene koje su prisutne posljednjih nekoliko godina, i Fakultet nastoji prilagoditi obrazovni proces suvremenom okruženju i izazovima koje ono nosi te pružiti nastavnicima uvjete za vlastiti razvoj kako bi izgrađivali svoju kompetentnost u skladu s promjenama koje se događaju. Fakultet kroz organizaciju i izvedbu različitih oblika cjeloživotnog učenja te putem Centra za cjeloživotno učenje omogućuje stjecanje i unapređivanje kompetencija za osobne, društvene i profesionalne potrebe te uključivanje u formalne oblike obrazovanja. Fakultet nedovoljno radi na podizanju znanstvenoistraživačke djelatnosti te na podizanju kompetitivnosti nastavnog i znanstvenog rada te posebice na mobilnosti nastavnika i studenata, na racionalnom korištenju kadrovskih, prostornih i materijalnih resursa, na podizanju kvalitete u svim segmentima rada i djelovanja, jačanju informacijskog i knjižničnog sustava. Kompetentnost nastavnika nužna je iz aspekta

nastavne aktivnosti i znanstveno-istraživačkog rada te je vrlo važno osigurati povezivanje obrazovnog procesa i znanstvenih spoznaja.

Fakultet je ustanova i znanstveno-nastavna sastavnica Sveučilišta koja ustrojava i izvodi sveučilišne studije te razvija znanstveni i stručni rad u jednom ili više znanstvenih i stručnih polja, a zakonodavni okvir znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja definiran je Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17).

U prosincu 2018. godine sklopljen je novi Kolektivni ugovor za znanost i visoko obrazovanje ([NN 9/2019](#)) i Dodatak Kolektivnom ugovoru za znanost i visoko obrazovanje (NN [9/2019](#).), koji se primjenjuje na svim javnim ustanovama u sustavu znanosti i visokog obrazovanja u RH, kojima se sredstva za rad osiguravaju iz državnoga proračuna. Ključne odredbe novoga Kolektivnog ugovora, osim reguliranja materijalnih prava, uz ostalo je da regulira prava zaposlenika u suradničkom, stručnom i nastavnom zvanju i na radnome mjestu na povrat troškova povezanih s izradom, tiskom i opremom doktorske disertacije, kao i pravo na naknadu za odvojeni život od obitelji te prava vezana uz troškove poslijediplomskih doktorskih studija, potiče se i znanstvena izvrsnost jer se prvi put u normi, osim nastavnog vrednuje i znanstveni rad te rad na projektima. Nadalje, omogućava fleksibilnu podjelu radnog vremena, a dodatkom Kolektivnome ugovoru uređuje se i osigurava dodatak na plaću za radna mjesta s posebnim uvjetima rada u iznosu od 10, 12 ili 15% osnovice za izračun plaće u javnim službama, a čiji učinci će biti vidljivi u listopadu 2020. godine.

Nastavna aktivnost

Studenti zauzimaju središnji položaj pri kreiranju poslovne strategije visokoobrazovne institucije kao nositelju ekonomskog razvoja, usklađene sa potrebama tržišta rada i smjernicama regionalnog razvoja. Formalni propisi daju smjernice razvoja i unaprjeđivanja kvalitete rada, ali da bi se provodilo kontinuirano poboljšanje, neophodno je iste pravilno i odgovorno provoditi te prihvatiti kulturu kvalitete kao podršku ostvarenju zadanih ciljeva.

Temeljem Pravilnika o ustroju i djelovanju sustava za osiguranje kvalitete na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 01. siječnja 2014. godine na Ekonomskom fakultetu u Osijeku osnovan je Ured za unaprjeđivanje i osiguravanje kvalitete visokog obrazovanja o kojemu vodi brigu jedan zaposlenik. Ured za unaprjeđivanje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja je ustrojbeno jedinica Fakulteta koja djeluje usklađeno s Sveučilišnim centrom za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete visokoga obrazovanja. Ured provodi postupke internoga i eksternog vrjednovanja, te metode za istraživanje različitih aspekata kvalitete obrazovanja, prikuplja potrebne informacije za analize Sveučilišnoga Centra za kvalitetu, u suradnji sa Sveučilišnim Centrom za kvalitetu, potiče stručno usavršavanje nastavnika, suradnika, rukovoditelja i administrativnog osoblja u području kvalitete, sustavno provodi utvrđene karakteristične

indikatore kvalitete, sudjeluje u raspravama o kvaliteti, širenju kulture kvalitete u akademskoj i neakademskoj javnosti.

Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku vrši se kontrola kvalitete studijskih programa i razina obrazovanja u skladu sa zadanim kriterijima putem odgovornih tijela i povjerenstava. Kvaliteta studijskih programa provodi se na temelju interne studentske ankete i kroz zadane indikatore kvalitete usklađene s indikatorima kvalitete koji su u primjeni na razini Sveučilišta. Kvaliteta studijskih programa ogleda se i u broju akreditiranih studijskih programa, interesu i postignutom uspjehu studenata na svim razinama obrazovanja. Indikatori kvalitete su kvantitativni pokazatelji stanja i razvojnih mogućnosti, a uz provedene interne studentske ankete pružaju okvir i smjernice daljnjeg poboljšanja kvalitete studijskih programa. Između ostaloga, nastavno osoblje izloženo je studentskoj anketi i godišnjim evaluacijama pri čemu studenti izražavaju svoje mišljenje dok nastavnik proučava studentske odgovore i u najvećoj mjeri uvodi odgovarajuće promjene. Nastavnici i suradnici su dužni pridržavati se u svome radu, djelovanju i ponašanju, u svim prigodama, etičkih pravila i vrijednosti u skladu s Etičkim kodeksom Sveučilišta.

Temeljni problem ogleda se neravnomjernoj nastavnoj opterećenosti profesora i asistenata te dodijeljenih obveza unutar Katedri. Revizija nastavnog plana i programa još je uvijek u tijeku, ali se očekuje kako bi u izmijenjenom obliku mogao krenuti od akademske godine 2021. / 2022. U studenom 2019. godine na Ekonomskom fakultetu u Osijeku održan je prvi sastanak Gospodarskog savjeta Ekonomskog fakulteta u Osijeku. Gospodarski savjet je savjetodavno tijelo, koje bi treba pomoći snažnijem povezivanju znanstvenih i stručnih napora Ekonomskog fakulteta u Osijeku sa gospodarskom zajednicom. Navedeni ciljevi djelovanja Savjeta ostvariti će se realizacijom planiranih aktivnosti Savjeta: sudjelovanjem u različitim aktivnostima projekta HKO: Izvrsnost i učinkovitost u visokom obrazovanju u polju ekonomije (E4), sudjelovanjem u raspravama o revidiranju ishoda učenja i sadržaja postojećih studijskih programa te pokretanja novih, uključivanjem poduzetnika u različite aktivnosti Fakulteta, organizacijom okruglih stolova i tribina i dr. Gospodarski savjet EFOS-a čine dokazani stručnjaci iz gospodarske prakse. Osnivanje Gospodarskog savjeta potaknuto je aktivnostima u okviru HKO projekta: Izvrsnost i učinkovitost u visokom obrazovanju u polju ekonomije (E4).

Broj nastavnog osoblja u 2019. godini iznosio je 67, odnosno 51 profesor, 1 poslijedoktorand i 15 asistenata. U strukturi nastavnog osoblja, Ekonomski Fakultet u Osijeku ima 15 redovitih profesora u trajnom zvanju, 5 redovitih profesora - prvi izbor, 23 izvanredna profesora, 4 docenta, 2 viša predavača, 1 poslijedoktoranda i 15 asistenta. Tijekom 2019. godine bilo je napredovanja pa su tako 2 izvanredna profesora napredovala u zvanje redovitog profesora, 3 docenta su napredovala u zvanje izvanrednog profesora, 1 asistent je napredovao u poslijedoktoranda. U promatranom razdoblju zaposlen je 1 asistent, a jedan profesor je otišao u mirovinu. Jedan asistent je dao otkaz. Nastavno osoblje raspoređeno je na 6 katedri. Na Fakultetu je ustrojena UNESCO katedra za poduzetništvo kao posebna ustrojbeno jedinica na temelju ugovora potpisanog između The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization i Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku od 18. veljače 2008. godine. Uz

navedenih 67 nastavnika, Fakultet zapošljava tri profesora emeritusa te angažira 10 vanjskih suradnika sa Sveučilišta u izvedbi nastavnog procesa.

Nastavno osoblje se bira i sudjeluje u radu stručnog vijeća Fakulteta. Stručno vijeće Fakulteta je Fakultetsko vijeće koje radi putem sjednica. Fakultetsko vijeće čine svi docenti, izvanredni i redoviti profesori, te redoviti profesori u trajnom zvanju, 2 predstavnika nastavnika izabраниh u nastavna zvanja i 2 predstavnika suradnika izabраниh u suradnička zvanja koji imaju Ugovor o radu na Fakultetu, jedan predstavnik ostalih zaposlenika i studentski predstavnici koji čine najmanje 15% ukupnog broja članova Fakultetskog vijeća. Na mrežnim stranicama Ekonomskog fakulteta u Osijeku objavljena su samo 4 poziva i pripadajući zapisnici sa sjednica Fakultetskog vijeća akademskoj 2019./2020. Fakultetsko vijeće Ekonomskog fakulteta u Osijeku na 2. sjednici u akademskoj 2017./2018. godini, održanoj 21. listopada 2017. godine, pod točkom 25. dnevnog reda donijelo je Poslovnik o radu Fakultetskog vijeća Ekonomskog fakulteta u Osijeku. Fakultet ima četiri (prije tri) prodekana: prodekana za nastavu, prodekana za znanost, prodekana za financije i organizaciju poslovanja te prodekana za suradnju s okruženjem, međunarodnu suradnju i projekte.

Opisano nastavno osoblje sudjeluje u izvedbi dva studijska programa na preddiplomskoj stručnoj razini, sedam studijskih programa na preddiplomskoj sveučilišnoj razini, pet studijskih programa na diplomskoj sveučilišnoj razini (sve prethodno sukladno Pravilniku o studijima i studiranju na Sveučilištu), šest studijskih programa na poslijediplomskoj specijalističkoj razini i dva studijska programa na poslijediplomskoj sveučilišnoj razini (sve prethodno sukladno Pravilniku o poslijediplomskim studijima na Sveučilištu) uslijed čega proizlazi obveza sudjelovanja u različitim komisijama i povjerenstvima sukladno Pravilniku o završnim radovima i diplomskim ispitima te odborima (Odbor za provjeru ispunjavanja uvjeta Rektorskog zbora, Odbor za završne i diplomske radove, Povjerenstvo za nastavu i studente, Povjerenstvo za unapređivanje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja, Povjerenstvo za izdavačku djelatnost, Knjižnični odbor, Etičko povjerenstvo, Povjerenstvo za suradnju s gospodarstvom, Povjerenstvo za izvannastavne aktivnosti). Omjer studenata i nastavnika u proteklih pet godina ima jasan i konstantan opadajući trend, a s obzirom na plan značajnih izmjena studijskih programa te „gašenja“ pojedinih studija (trenutno su stručni studiji u mirovanju temeljem odluke Fakultetskog vijeća od 22. studenog 2018. godine) sasvim je izgledno u budućnosti očekivati daljnji pad omjera studenata i nastavnika uslijed postepenog odljeva nastavnog osoblja odlaskom u mirovinu i smanjenom broju studenata ukoliko ne dođe do dodatnog povećanja upisnih kvota za sveučilišni diplomski studij.

Fakultet nastavnicima omogućava napredovanje u redovnim rokovima, a napredovanja postojećih asistenata i umirovljenja profesora ne prati zapošljavanje novih kadrova. Odluke o značajnijem proširenju nastavnog kadra izvan je domene Fakulteta i ovisi o dostupnim

sredstvima Ministarstva znanosti i obrazovanja, te o strategiji razvoja Sveučilišta, kao i razvoju znanosti i visoko-školskog obrazovanja u Republici Hrvatskoj općenito, ipak se i u srednjem roku očekuje održavanje stabilnosti ukupnog broja nastavnika. Svi nastavnici su u odgovarajućem znanstveno-nastavnom zvanju iz grane u kojoj izvode nastavu. Uz usklađenost s pozitivnim zakonskim propisima i aktima, postupci zapošljavanja nastavnika proizlaze iz ciljeva razvoja visokog učilišta u kontekstu razvoja pojedinih studijskih programa i raspodjele studentskih kvota po pojedinim studijskim programima. Na taj način osigurava se nastavni kadar za strateška područja Fakulteta unatoč nepostojanju strateškog plana kadrovske politike.

Ako se jasno utvrdi da zaposlenik ispunjava kriterije za izbor u više zvanje u odnosu na zvanje koje se bira, posebnom odlukom Fakultetskog vijeća vijeća i uz suglasnost osobe koja se bira, pristupnik može biti izabran u više zvanje i ranije od rokova propisanih ovim člankom, ali ne prije nego što isteknu tri godine od njegova izbora u prethodno zvanje. Za izbor u zvanje znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju, izbor ranije od rokova nije moguć. Nacionalno vijeće nadležno za znanost donosi pravilnik koji se objavljuje u „Narodnim novinama“, a detaljnije propisuje uvjete za izbor u znanstvena zvanja. Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj je na sjednici održanoj 7. ožujka 2017. godine donijelo Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (NN 28/17). Znanstveno zvanje je trajno, nije ovisno o radnom mjestu, a prestaje prelaskom u više znanstveno zvanje ili njegovim oduzimanjem.

U postupku izbora u znanstveno zvanje stručno povjerenstvo mora utvrditi zadovoljava li pristupnik uvjete propisane člankom 32. stavcima 2., 3., 4. i 7. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju koji su pobliže propisani navedenim Pravilnikom. O ispunjenju uvjeta stručno povjerenstvo i matični odbor odlučuju na temelju pristupnikovih (navedeni termin obuhvaća nastavno osoblje i vanjske dionike koji ispunjavaju uvjete za provedbu izbora) znanstvenih radova te podataka iz njegova izvješća koji se odnose naročito na pozvana predavanja i prezentacije na međunarodnim skupovima, citiranost radova, sudjelovanje na seminarima na inozemnim znanstvenim institucijama, voditeljstvo domaćih i međunarodnih projekata, voditeljstvo pojedinih dijelova domaćih i međunarodnih projekata, međunarodnu mobilnost, recenziranje znanstvenih radova u međunarodnim časopisima, recenziranje međunarodnih znanstvenih projekata, sudjelovanje u međunarodnim tijelima i povjerenstvima vezanim uz znanstvenu djelatnost, mentorstvo doktoranada, priznate patente, autorske i uredničke knjige te članstva u uredništvima međunarodnih znanstvenih časopisa.

Izvješće o ispunjavanju uvjeta za sva znanstvena zvanja sadrži cjelovitu ocjenu znanstvenog doprinosa pristupnika. U postupku utvrđivanja uvjeta za izbor u zvanje višeg znanstvenog suradnika, znanstvenog savjetnika i znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju posebno se ocjenjuju radovi koji su objavljeni ili prihvaćeni za objavljivanje nakon prethodnog izbora. Zastupljenost (indeksiranost) časopisa u bazama podataka propisanim Pravilnikom, čimbenike

odjeka (IF, Impact factor, odnosno SJR, SCImago Journal Rank Indicator) znanstvenih časopisa, citiranost radova i druge bibliometrijske podatke propisane odredbama ovog Pravilnika utvrđuje knjižnica Ekonomskog fakulteta u Osijeku u skladu s dostupnim bazama podataka te o tome pristupniku izdaju odgovarajuće potvrde.

Nastavno osoblje mora imati javno dostupan Google Scholar profil uređen na način kojim se izbjegava dvostruko ili višestruko prikazivanje istih radova, neprikladno povezivanje radova drugih autora te osigurava povezivanje pristupnika s određenom znanstvenom institucijom. Radovi pristupnika moraju biti uneseni u bazu CROSBİ.

Ekonomski fakultet u Osijeku, u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva za izbor u znanstveno zvanje, imenuje stručno povjerenstvo, koje se sastoji od najmanje tri člana u istom ili višem znanstvenom zvanju s obzirom na ono za koje se traži izbor. Barem jedan član povjerenstva ne može biti zaposlenik Ekonomskog fakulteta u Osijeku. Stručno povjerenstvo dužno je u roku od 30 dana od imenovanja podnijeti izvješće o ispunjavanju uvjeta za izbor kojim predlaže da se pristupnik izabere ili ne izabere u znanstveno zvanje. Ekonomski fakultet u Osijeku u roku od 30 dana daje mišljenje i prijedlog nadležnom matičnom odboru. Matični odbor u roku od 60 dana potvrđuje ili ne potvrđuje mišljenje i prijedlog Ekonomskog fakulteta u Osijeku. Matični odbor u roku od 15 dana dostavlja odluku o izboru (pozitivnu ili negativnu) pristupniku i Ekonomskom fakultetu u Osijeku, a pozitivnu odluku o izboru u znanstveno zvanje dostavlja Ministarstvu radi upisa znanstvenog zvanja u Upisnik znanstvenika.

U odgovarajuće znanstveno-nastavno zvanje i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja je upisana u upisnik znanstvenika sa znanstvenim zvanjem stečenim u polju ekonomije, koja ispunjava uvjete Rektorskog zbora (Odluka o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i znanstveno-stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja (NN 122/17)) u pogledu nastavne i stručne djelatnosti, koja ima potrebne psihofizičke osobine, u postupku izbora u više zvanje ima pozitivno ocijenjene rezultate sveučilišne studentske ankete te koja ispunjava i druge propisane uvjete. Postupak izbora u znanstveno-nastavna zvanja i na odgovarajuća radna mjesta te postupak reizbora na znanstveno-nastavna radna mjesta provodi Fakultetsko vijeće Ekonomskog fakulteta u Osijeku sukladno Statutu Sveučilišta, Statutu Ekonomskog fakulteta u Osijeku i Pravilniku o provedbi postupka izbora/reizbora u zvanja i na odgovarajuća radna mjesta iz prosinca 2015. godine. Odbor za provjeru ispunjavanja uvjeta Rektorskog zbora je stalno stručno tijelo Fakultetskog vijeća, a provjerava uvjete Rektorskog zbora za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora nastavnika u znanstveno-nastavna i nastavna zvanja te izrađuje izvješća o provjeri ispunjenosti uvjeta za izbor u zvanja. Pristupnici koji su u postupku izbora u više zvanje moraju priložiti pozitivno ocijenjene rezultate sveučilišne studentske ankete. Dva puta negativno ocijenjen nastavnik ne zadovoljava kriterije za rad na Fakultetu, što za posljedicu ima otkazivanje ugovora o radu. Takvih slučajeva do sada nije bilo. Uz navedene uvjete, za prvi izbor u znanstveno-nastavno zvanje potrebno je provesti opće pedagoško-psihološko i didaktičko-metodičko obrazovanje koje pohađaju asistenti i postdoktorandi zaposlenici Fakulteta na

Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti i Filozofskom fakultetu Sveučilišta ukoliko pristupnik nije završio nastavnički studij te zadovoljiti psihofizičke osobine i održati pozitivno ocijenjeno nastupno (javno) predavanje.

Kontinuiranu brigu o poboljšanju i unaprjeđenju stručnih i nastavničkih kompetencija svih zaposlenika Fakultet provodi na više razina i to od razine Katedri do fakultetske, odnosno sveučilišne razine. Tako se od akademske 2015.-2016. godine na razini Katedri donosi Plan stručnog usavršavanja nastavnika koji je javno objavljen i dostupan na mrežnim stranicama Ekonomskog fakulteta u Osijeku. Istovremeno se na fakultetskoj razini organiziraju različiti seminari i radionice s ciljem povećanja vještina, ovladavanja novim istraživačkim alatima i metodama. Svakako je bitno istaknuti kako su dostupne i ostale radionice na razini Sveučilišta koje nastavnici mogu pohađati shodno interesu.

Uvođenje mentorskog sustava obveza je svakog visokog učilišta (od uvođenja Bolonjskog procesa), a cilj je osigurati studentima pomoć u studiranju i što jednostavnijem savladavanju obveza i završetku studija. Ovo je i jedan od kriterija vrednovanja kvalitete rada na visokom učilištu u postupcima akreditacije i reakreditacije. Za svaku grupu studenata preddiplomskog i diplomskog studija imenovani su mentori, kojima se studenti mogu javiti u vrijeme konzultacija. Navedeni sustav nije prepoznat među studentima.

Nastavno osoblje može se prijaviti na natječaj iz programa mobilnosti u svrhu održavanja nastave ili stručnog usavršavanja, a administrativno osoblje može se uključiti u program mobilnosti u svrhu stručnog usavršavanja sukladno Pravilniku o Erasmus programu međunarodne mobilnosti. Nastavnici i administrativno osoblje obavijest o natječajima i aktivnostima u programima mobilnosti dobivaju cirkularnim emailom, na sjednicama Fakultetskog vijeća, ili prigodno organiziranim Info danom nastavne i nenastavne mobilnosti. Ekonomski fakultet u Osijeku je u razdoblju 2012.-2017. bio domaćin dva Info-dana Erasmus mobilnosti za studente (2012. i 2014. godine), te jednog Info-dana Erasmus mobilnosti za nastavno i nenastavno osoblje (2014. godine). Međunarodna iskustva kroz Erasmus+ mobilnost značajno pridonose profesionalnom razvoju nastavnika, bilo kroz održavanje nastave ili stručno usavršavanje, te otvaraju mogućnosti za buduće međunarodne suradnje. Mobilnost nastavnog i nenastavnog osoblja, u okviru Erasmus programa, na Fakultetu je započela akademske 2013.-2014. godine te su od tada realizirane 40 mobilnosti, većinom nastavnog osoblja.

Program se među nastavnim i nenastavnim osobljem kontinuirano potiče više puta godišnje gostujućim radionicama koje organizira Sveučilište. Slične radionice se održavaju i na Fakultetu na kojima nastavnici nakon odrađenih mobilnosti prenose svoja iskustva. Osim odlaznih mobilnosti, na Fakultetu su prisutne i dolazne mobilnosti, kako nastavnika, tako i studenata. Nastavnici sa stranih Sveučilišta dolaze održavati nastavu i pružaju nove uvide i nastavnicima Fakulteta i studentima. Dolaznim studentima nastavnici Fakulteta održavaju konzultativnu nastavu na engleskom jeziku te na taj način poboljšavaju svoje predavačke vještine i

komunikaciju sa studentima na stranom jeziku, čime se stvara određeni temelj za kreiranje programa na engleskom jeziku.

Tablica 1. Tablica odlazne i dolazne mobilnosti (ne)nastavnog osoblja Ekonomskog fakulteta u Osijeku

Akad. godina	Odlazna mobilnost (ne)nastavnog osoblja		Dolazna mobilnost (ne)nastavnog osoblja		Ukupno
	Održavanje nastave	Stručno usavršavanje	Održavanje nastave	Stručno usavršavanje	
2012./2013.	0	0	0	0	0
2013./2014.	1	0	0	0	1
2014./2015.	4	4	3	3	13
2015./2016.	4	1	4	2	11
2016./2017.	4	5	6		15
2017./2018.	14				14
2018./2019.	11		8		19

Zaključno s krajem veljače 2018., Sveučilište J. J. Strossmayer ima potpisano 401 ugovor s različitim inozemnim obrazovnim institucijama, te su 34 ugovora u postupku potpisivanja. Cjelokupni popis partnerskih institucija u okviru Erasmus programa i prikaz osnovnih uvjeta međuinstitucionalne suradnje i razmjene raspoloživ je na službenoj stranici Sveučilišta.

Volonterstvo se danas prepoznaje kao značajan alat za stjecanje iskustava, znanja, vještina i temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje. Radno iskustvo i raznolike kompetencije stečene volontiranjem povećavaju zapošljivost, potiču mobilnost, te utječu na povećanja građanske odgovornosti pojedinaca – nastavnog osoblja i studenata. Najčešće su to jednokratne i jednodnevne aktivnosti u kojima uz nastavnike-mentore sudjeluju studenti – volonteri sudjeluju: Smotra Sveučilišta, Festival znanosti, pomoć u organizaciji okruglih stolova, konferencija, stručnih skupova, javnih tribina te sličnih događanja i manifestacija. Osim jednokratnih aktivnosti, volonteri se, povremeno, uključuju u rad nekih sveučilišnih ureda i službi, poput Studentskog savjetovališta, Studentskog zbora, knjižnice i raznih fakultetskih udruga.

Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku djeluju sljedeće studentske udruge: Financijski impuls – FIM (organiziranje projekata i tečajeva za svoje članove, organiziranje predavanja, seminara i konferencija, suradnja s istim ili sličnim udrugama i organizacijama u Republici Hrvatskoj i izvan nje, primjerice Europski tjedan novca), sportsko društvo EFOS, AIESEC (međunarodna razmjena studenata, organizacija edukacijskih seminara na lokalnoj, nacionalnoj i internacionalnoj razini, projekti poduzetničkog karaktera), Poduzetnici bez granica (EWOB) (promicanje i razvoj volonterstva, promicanje razvoja socijalnog poduzetništva, razvoj i promicanje odgoja i obrazovanja, izvaninstitucionalni odgoj i obrazovanje, poticanje kreativnosti i stvaralaštva u odgoju i obrazovanju; organizacija domaćih i međunarodnih

znanstvenih i znanstvenostručnih skupova), Bookmark – udruga studenata marketinga, ERUDIO (EU informacije, mogućnosti i održivost, organizacija EFOS EU tjedna), IAESTE (razmjena studenata s istovrsnim organizacijama iz inozemstva u svrhu obavljanja stručne prakse vezane uz njihov studij, organiziranje prihvata, smještaja stranih studenata) u čijem radu pomažu pojedini profesori dok se rezultati suradnje ogledaju u organiziranim tribinama i predavanjima, studijskim putovanjima, okruglim stolovima i sl. Navedene udruge jesu udruge građana osnovane sukladno Zakonu o udrugama čije većinsko članstvo čine studenti i čija je djelatnost vezana uz zadovoljavanje studentskih potreba na području visokog obrazovanja, znanosti, kulture, sporta, zdravlja, ekologije i drugih područja od interesa za studente i koja je upisana u evidenciju studentskih organizacija.

Najznačajniji doprinos volontiranju dali su volonterski program studija Poduzetništvo i Pravno ekonomska klinika kao projekt Pravnog i Ekonomskog fakulteta u Osijeku, prvi je primjer interdisciplinarnog pristupa problematici sektora malih i srednjih poduzeća u Republici Hrvatskoj. Klinika je pokrenuta koncem 2013. godine s ciljem omogućavanja primjene stečenih teorijskih znanja u praksi, te jačanja svijesti o nužnosti međusobne suradnje i interdisciplinarnog pristupa problemima poduzetnika. Klinika je orijentirana na probleme poduzetnika početnika, ali i svih onih koji tek razmišljaju o ulasku u „poduzetničke vode“. Probleme u Klinici rješavaju mješoviti timovi studenata, pod nadzorom mentora, koji su stručnjaci u svojim područjima djelovanja – profesori oba fakulteta, odvjetnici, javni bilježnici, poslovni savjetnici, pravnici i sudci Trgovačkog suda u Osijeku. Pravno ekonomska klinika je pionir u pružanju cjelovitih savjeta i rješenja poduzetnicima početnicima koje nitko na tržištu nema u portfoliju svojih usluga, te kao takva pronalazi svoje mjesto i među poduzetničkim potpornim institucijama. Svi savjeti i pomoć u Klinici su u potpunosti besplatni za sve klijente. Svake godine Klinika prosječno zaprimi i riješi 50-tak slučajeva te je član Europske mreže organizacija pravno – kliničke edukacije (*European Network of Clinical Legal Education – ENCLE*). Klinika ima svoju ispostavu u Županji.

U programe cjeloživotnoga učenja ubrajaju se svi oblici učenja tijekom života čija je svrha stjecanje i unaprjeđivanje kompetencija za osobne, društvene i profesionalne potrebe. Programi cjeloživotnoga učenja ne smatraju se studijem u smislu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, ali su izuzetno važan dio obrazovnoga procesa u kojemu svaki pojedinac razvija i nadopunjuje vlastita znanja i vještine. Svjestan trendova i potreba tržišta, Ekonomski fakultet u Osijeku organizira i sudjeluje u izvođenju programa cjeloživotnoga obrazovanja, namijenjenih širokoj populaciji. Ponuda ovih programa mijenja se u skladu s potrebama tržišta, a u njihovom kreiranju i izvođenju uvijek sudjeluju i stručnjaci - predstavnici gospodarstva i lokalne zajednice. Postojeći programi se stalno revidiraju, osuvremenjuju i prilagođavaju potrebama gospodarstva i lokalne zajednice, ali unatoč tome i dalje nisu tržišno prepoznati. Programi cjeloživotnoga obrazovanja koji se trenutno izvode na Ekonomskome fakultetu u Osijeku su: Upravljanje projektnim ciklusom, Program stručnog usavršavanja za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča i voditelja

poslovnice, Program stručnog usavršavanja za čelnike JLiPS, Javna nabava, Cost & Benefit analiza troškova i koristi investicijskih projekata i Voditelj EU projekata. Nakon završetka nekoga od navedenih programa cjeloživotnoga obrazovanja, polaznici dobivaju potvrdu o završenome programu, a u većini slučajeva i određeni broj ECTS bodova. O navedenim programima skrbi Odjeljak/Ured za cjeloživotno obrazovanje, projekte i programe Europske unije sa 3 zaposlenika.

Nastavno osoblje primjenjuje različite metode izvođenja studijskih programa održavanjem brojnih gostujućih predavanja, provedbom studijom slučajeva i projekata. Gostujuća predavanja često se bave stvarnim problemima poduzeća u kojima su zaposleni gostujući predavači, koji studenti potom pokušavaju riješiti. Timski rad, terenska nastava i grupna izlaganja su prilično česta pojava te bi u budućnosti trebala biti još zastupljenije uz uvođenje dodatnih kreativnih i kritičkih promišljanja usmjerenih metoda. Tijekom redovnih i gostujućih predavanja koriste se suvremene tehnologije poput pametne ploče, sustava za e-učenje Loomen i Merlin, sustav kontrole autentičnosti radova Turnitin i ostali alati za učenje.

Preporuke za unapređenje nastavne aktivnosti:

- osigurati i očuvati visoku kvalitetu i prepoznatljivost obrazovnih programa u području ekonomije i poslovne ekonomije s ishodima učenja koji će omogućiti stvaranje potrebnih kompetencija sukladno zahtjevima okruženja i standarda kvalifikacija
- revidirati nastavne programe u skladu sa prikladnim ishodima učenja koji će biti odraz povratnih informacija poslodavaca, vanjskih dionika, alumnijskih i civilnog sektora
- održavati preporučeni omjer nastavnika i studenata, ali i ujednačiti nastavnu opterećenost među nastavnicima
- nastaviti s razvijanjem domaće i međunarodne vanjske suradnje u nastavi koja predstavlja dodanu vrijednost nastavnicima i studentima u savladavanju teorije i prakse određene nastavne materije
- pojačati aktivnosti za osposobljavanje nastavnika za izvođenje nastave na engleskom jeziku uz uspostavu jasnog i pravednog sustava motiviranja i nagrađivanja za nastavnike koji održavaju nastavu na engleskom jeziku za dolazne Erasmus+ studente.

Znanstveno-istraživački rad

Znanstvena djelatnost visokih učilišta, općenito, ogleda se kroz znanstvenu produkciju znanstvenih radova koji upotpunjuju ljudsko znanje u određenom području, u realizaciji znanstveno-istraživačkih projekata kojima se postižu konkretni planirani ciljevi (prikupljaju i obrađuju relevantni podatci, testiraju i oblikuju teorije, proizvode proizvodi i usluge), projekata s gospodarskim subjektima i državnim ili lokalnim institucijama i popularizaciju znanosti u društvu i za društvo.

Znanstveno-istraživački rad nastavnika redovno se prati svake godine te se na više načina potiče na izvrsnost. Nastavnici i suradnici Fakulteta u obvezi su svoje znanstvene i stručne radove unositi u Hrvatsku znanstvenu bibliografiju (CROSBI). Na web stranici svakog nastavnika nalazi se i poveznica na navedenu bazu podataka. Osim u bazu CROSBI, odlukom Sveučilišta, nastavnici i suradnici obvezni su otvoriti i Google Znalac profile te na njima ažurirati svoje radove čime se značajno povećala znanstvena vidljivost nastavnika i suradnika. Osim navedenih načina evidentiranja podataka o publikacijama, početkom svake godine svi su nastavnici i suradnici obvezni prodekanu za znanost dostaviti tablično izvješće s popisom svih objavljenih radova u prethodnoj godini (kategoriziranih prema Pravilniku) te citiranost radova u prethodnoj godini.

Postoje dva instrumenta za stimuliranje znanstvene aktivnosti: nagrađivanje publikacija te osobni budžet za stručne i znanstvene aktivnosti nastavnog osoblja. Svake godine dekan Fakulteta na temelju Ugovora o namjenskom institucijskom financiranju znanstvene djelatnosti donosi Odluku o raspodjeli doznačenih financijskih sredstava za namjensko institucijsko financiranje znanstvene djelatnosti koja se raspoređuje na djelatnike u znanstveno-nastavnim i suradničkim zvanjima te oni tim sredstvima mogu autonomno raspolagati kako bi mogli financirati svoju znanstvenu produkciju i diseminaciju, suradnju, istraživanja, članstva, kupovinu literature i pristup odgovarajućim bazama. Raspodjela sveučilišne potpore vrši se ravnomjerno na sve nastavnike i suradnike prema Odluci o raspodjeli doznačenih sredstava za namjensko institucijsko financiranje znanstvene djelatnosti za 2018. godinu te iznose 4.000,00 kn godišnje po nastavniku. Tim sredstvima Fakultet još pridodaje i dio svojih sredstava shodno raspoloživim financijskim mogućnostima, a sve u svrhu dodatnog poticanja znanstveno-istraživačkog rada. Prošlogodišnja sredstva Fakulteta temeljem Odluke o poticanju znanstveno-istraživačkog rada zaposlenika u znanstveno-nastavnim i suradničkim zvanjima iznosila su 6.000,00 kn.

Osim gore navedenih izvora sredstava, od akademske godine 2015.-2016. znanstvena produktivnost nastavnika se dodatno potiče i nagrađivanjem njihove izvrsnosti u znanstveno-istraživačkom radu. Prema posljednjoj Odluci, nastavnici koji objave radove indeksirane u Social Sciences Citation Index (SSCI) te Science Citation Index (SCI) bazama podataka, imaju pravo na novčanu nagradu koja se računa na sljedeći način: osnovica 5.000,00 kn bruto + Vrijednost prema kategoriji rada, koja ovisi o čimbeniku odjeka. Primjerice, za

časopis čiji je čimbenik odjeka jednak ili manji od 1, vrijednost prema kategoriji rada računa se na način da se čimbenik odjeka pomnoži s 5.000,00 kn. Za časopis čiji je čimbenik odjeka $1 < IF \leq 2$, formula glasi: $1 \times 5.000,00 \text{ kn} + (IF-1) \times 4.000,00 \text{ kn}$. Slična Odluka donesena je još 25.11.2015. godine, kada se novčana nagrada računala na način: osnovica 5.000,00 kn bruto + čimbenik odjeka * 5.000,00 kn.

Prema podacima iz baze podataka CROSBI, Fakultet ima najveći broj radova indeksiranih u Web of Science i Scopus bazama podataka. O broju i kvaliteti radova, govori i tablica 2. koja daje uvid u broj radova i njihovu indeksiranost u bazama u 2019. godini u usporedbi sa 2018. i 2017. godinom. U 2018. godini je ukupno objavljeno 10 radova više, a može se istaknuti i kako je nešto više radova u časopisima te radova indeksiranih u bazama Scopus i CCC, dok je 2019. godina gotovo izjednačena sa 2017. godinom. Uzroci ovakvom stanju su višestruki, strukturni i dublji. Raspoloživo vrijeme za znanstvena napredovanja i uvjeti propisani zakonskim aktima, s jedne strane, te brzina (sporost) objave radova u pojedinim kategorijama radova određuju ovu vrstu pragmatizma, odnosno produkciju radova u slabije referenciranim bazama i posljedično sa slabijom citiranošću i znanstvenim utjecajem budući je Pravilnikom uvedena kategorija radova A3. Izbor takvog ponašanja određen je i relativno velikim opterećenjem većine nastavnika u obrazovnom procesu.

Tablica 2. Objavljeni radovi u 2019., 2018. i 2017. godini

VRSTA RADA	2019	2018	2017
Radovi u zbornicima skupova	49	66	56
Radovi u časopisima	41	41	39
Ostale vrste radova	10	9	10
Poglavlja u knjigama	6	8	8
Sažeci sa skupova	8	2	3
Ukupno radova	114	126	116
INDEKSIRANOST			
SCOPUS	11	17	9
EconLit	15	10	18
ESCI	18	11	11
CPCI-SSH	5	8	9
CPCI-S	2	6	6
SSCI	2	3	5
BKCI-SSH	5	1	0
SCI-EXP, SSCI i/ili A&HCI	5	7	6
Current Contents Connect (CCC)	4	5	3
Ukupna indeksiranost	67	68	67
CITIRANOST			
WOS citiranost	1353	1519	2053
SCOPUS citiranost	169	532	693

Članci objavljeni u međunarodno priznatim časopisima najvažniji su pokazatelj istraživačkih aktivnosti na polju poslovnog istraživanja i ekonomije. Iako je uloženi određeni napor u navedeni postupak koji bi trebao financijski motivirati visokokvalitetne publikacije, broj objavljenih radova i dalje je relativno malen u usporedbi s ostalim hrvatskim visokim učilištima, posebno uzimajući u obzir članke objavljene u časopisima uvrštenima u SSCI. Nadalje, velik broj znanstvenih članaka i radova objavljuje se u regionalnim i nacionalnim časopisima ili zbornicima radova s konferencija pa bi trebalo uložiti određene napore da se poveća vidljivost spomenutih publikacija, a posljedično i radova dok s druge strane sudjelovanje nastavnog osoblja u uredništvu drugih časopisa pokazuje da su znanstvene aktivnosti djelatnika priznate unutar nacionalne akademske zajednice.

Digitalni repozitorij je zbirka koja okuplja i trajno pohranjuje rezultate znanstveno-istraživačkog, intelektualnog i kreativnog rada određene ustanove (institucijski) ili radove iste znanstvene tematike (tematski). Na taj način digitalni repozitorij povećava vidljivost i citiranost samih radova, doprinosi transparentnosti rada ustanove koja je pokrenula repozitorij te potiče i ubrzava dijeljenje informacija u znanstvenoj i akademskoj zajednici. Pohranjivanjem u digitalnom repozitoriju radovi su trajno zaštićeni od gubitka.

Svo navedeno nastavno osoblje, uključujući i asistente, bili su znanstveno aktivni što je rezultiralo nekim od oblika znanstvene produkcije. Iz odnosa broja pojedinih kategorija znanstvenih radova i broja istraživača može se uočiti da je nedostatna produkcija visokovrijednih znanstvenih radova koji se objavljuju u bazi WoS (cca. 0,3 rada po istraživaču 2016., odnosno 2019. 0,5 rada po istraživaču) i bazi SCOPUS (0,08 radova po istraživaču 2016., odnosno 2019. 0,2 rada po istraživaču). Prosječna WOS citiranost iznosi 1.642 citata, a SCOPUS citiranost čini 465 citata. Svakako presudnu ulogu ovom povećanju ima novi Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (NN 28/17) koji preporuča isključivo tri izvora indeksiranja radova: WoS, Scopus i Econlit.

Sukladno svojoj znanstvenoj strategiji Ekonomski fakultet u Osijeku želi povećati kvantitetu i kvalitetu objavljenih članaka i na taj način pridonijeti prepoznavanju Fakulteta na međunarodnoj razini te dodatnog učvršćivanja ugleda u akademskoj i široj zajednici. U skladu sa navedenim, osigurava se odgovarajuća podrška za konferencije, a nastavnici su uključeni u organizacijske i programske odbore. Ona obuhvaća časopis Econviews/Ekonomski vjesnik te GEM (Global Entrepreneurship Monitor) istraživanja za Republiku Hrvatsku, kao i konferencije kojima je Fakultet domaćin i/ili (su)organizator: Business Logistics in Modern Management (BLMM), Economy of Eastern Croatia – vision and growth (sada International Scientific Symposium "Region, Entrepreneurship, Development" – RED), Interdisciplinary Management Research (IMR), International Conference on Operational Research, Osijek-Pforzheim Symposium (kao jedna od najstarijih znanstvenih suradnji na Sveučilištu). Značajna pažnja pridaje se i znanstvenoj izdavačkoj djelatnosti Fakulteta. S tim u svezi, tijekom 2016. godine objavljene su 3 publikacije, 2017. 5 publikacija i 2018. 5 publikacija.

S ciljem povećanja učinkovitosti u apliciranju projekata nastavnika na različite međunarodne znanstvene i stručne projekte i programe na razini Europske unije novom sistematizacijom ustrojen je poseban Ured za cjeloživotno obrazovanje, projekte i programe Europske unije koji pruža i osigurava administrativno-tehničku pomoć nastavnicima u prijavljivanju i operativnom vođenju projekata. Uz to ustrojeno je i novo prodekansko mjesto za suradnju s okruženjem, međunarodnu suradnju i projekte koji je u drugoj polovini 2019. godine podnio ostavku, a zamjenski prodekan nije imenovan iz nepoznatih razloga.

Nastavno osoblje sudjeluje u provedbi različitih projekata koji se mogu podijeliti u znanstvene projekte financirane od strane Hrvatske zaklade za znanost i EU projekte. U HZZ projekte u tijeku na Ekonomskom fakultetu u Osijeku potrebno je izdvojiti projekt "Razvoj i primjena modela predikcije rasta za mala i srednja poduzeća u Hrvatskoj" (voditeljica: prof.dr.sc. Nataša Šarlija) te „Metodološki okvir za učinkovito upravljanje energijom s pomoću inteligentne podatkovne analitike“ (MERIDA) (voditeljica: prof. dr. sc. Marijana Zekić-Sušac). Kod EU projekata potrebno je razlikovati dvije skupine: ERASMUS+ projekte i ostale EU projekte. Kod ERASMUS+ projekta valja napomenuti kako je završio projekt "INTENSE" voditeljice prof.dr.sc Sunčice Oberman Peterka, dok je započeo projekt "ARDENT" čija je voditeljica prof. dr. sc. Slavica Singer, profesor emeritus, dok je tijekom 2019. godine trajao projekt "Modern logistics learning" voditelja prof.dr.sc. Davora Dujaka. Kod ostalih projekata treba naglasiti projekt koji je završio u promatranom razdoblju "OSA – Obrazovanjem do SAMoinicijative" voditeljice izv.prof.dr.sc. Julie Perić, odnosno započeo je trogodišnji projekt "Izvršnost i učinkovitost u visokom obrazovanju u polju ekonomije (E4)" u partnerstvu sa ostalim javnim visokim učilištima u državi, a koji vodi prof.dr.sc. Sunčica Oberman Peterka.

Nedostatak projektne produktivnosti rezultat je nedovoljno razvijene projektne kulture koja podrazumijeva jasnu artikulaciju istraživačkog problema, postavljanja projektnih ciljeva i kapaciteta za vođenje i administriranje projekata te visoku motivaciju koja zahtijeva izvanradno vrijeme te dodatno honoriranje uz umanjeње prethodno dodijeljenih aktivnosti i obveza. Uz navedene probleme znanstvene produktivnosti usko je vezana i niska razina mobilnosti istraživača, kako naših istraživača prema drugim institucijama, tako i vanjskih istraživača prema Fakultetu. Slaba mobilnost pokazuje nisku razinu stvarne (nedeklarativne) suradnje fakulteta s drugim srodnim fakultetima i otkriva nisku razinu vidljivosti, općih i specijaliziranih znanja i kooperativnosti te ograničenu samodostatnost.

Sukladno dugogodišnjoj tradiciji, nastavno osoblje Fakulteta kontinuirano njeguje odnose s poslovnom i javnom zajednicom, što se često potvrđuje brojnim gostovanjima na našoj instituciji. Iskustva koja gosti predavači unesu u nastavni proces obogaćuju nastavno gradivo i omogućuju približavanje teorijskih temelja stvarnim poslovnim izazovima. Na inicijativu uprave, došlo se do zaključka kako bi se takvim pojedincima, koji nesebično izdvajaju svoje slobodno vrijeme u interesu širenja znanja i iskustva, trebalo zahvaliti na neki konkretan, prigodan način. Stoga, svakom gostu predavaču uprava izdaje **zahvalnicu** za njihov doprinos nastavnom procesu, a o broju održanih gostujućih predavanja vodi se evidencija. Dodatno,

održane su sljedeće radionice: „Kako se predstaviti na razgovoru za posao“, „Razvoj karijernog plana“, „Karijerno savjetovanje studenata – radionica ”pisanje životopisa i motivacijskog pisma““, OSA – obrazovanjem do samoinicijative: održana radionica mala škola životnih vještina, radionica „Proaktivan pristup tržištu rada“ i „Cjeloživotno obrazovanje“, Karijera poslovnog informatičara te informativna radionica za ERASMUS+ natječaj za studente.

Programom popularizacije znanosti smatraju se neprofitni programi i događaji kojima se promiču znanost, znanstveno-istraživački rad i/ili znanstvene metode među djecom, učenicima i mladima i u široj društvenoj zajednici. Nakon provedenog javnog poziva za financijsku potporu programima popularizacije znanosti u 2019., Ministarstvo znanosti i obrazovanja dodijelilo je financijsku potporu za 41 program popularizacije znanosti u ukupnom iznosu od 697.837,00 kuna. U tom smislu, uključio se i Ekonomski fakultet u Osijeku sa samo jednim, višednevnim, događajem poput Kreativne riznice sufinanciranim sredstvima Ministarstva u iznosu od 41.828,00 kn.

Preporuke za unapređenje znanstveno-istraživačkog rada:

- s obzirom na već spomenutu nastavnu opterećenost nastavnika, smanjiti administrativne poslove nastavnika, gdje je to moguće te osigurati više vremena za znanstveno-istraživačke aktivnosti
- nastaviti s naporima za što boljom indeksacijom časopisa i zbornika radova koji su obuhvaćeni izdavačkom djelatnosti Fakulteta
- jačati međunarodnu suradnju na razini Fakulteta koja će služiti nastavnicima kao platforma za lakše dolaženje do odgovarajućih kontakata u području istraživanja, poticati i pružati potporu nastavnicima za razvijanje međunarodne suradnje koje će rezultirati međunarodnim znanstvenim radovima ili projektima
- dodatno osnažiti ulogu i podršku Ureda za projekte u procesu pripreme i provođenja znanstveno-istraživačkih projekata, a koji će voditi sustavnu brigu o svim projektnim pozivima (međunarodnim, nacionalnim i projektima s gospodarstvom i lokalnom upravom) i informiranje istraživača o tome (poznato je da je nemoguće svim projektnim pozivima udovoljiti, a konfuznost proizlazi iz dualnosti misije, vizije i ciljeva Fakulteta) sa ciljem povećanja broja ugovorenih međunarodnih kompetitivnih znanstvenih projekata
- organizirati radionice za prijavu projekata koje će voditi nastavnici koji su uspješno proveli znanstveno-istraživačke projekte
- unaprijediti sustav kontinuiranog statističkog praćenja pojedinačne i ukupne znanstvene produktivnosti uz povećanje vidljivosti znanstvenih publikacija
- povećati prihode Fakulteta za znanstveno-istraživački rad temeljem znanstveno-istraživačkih i stručnih projekata i koeficijenata znanstvene produktivnosti koji se uzimaju u namjenskom financiranju znanosti,
- osiguranje financijskih sredstava Fakulteta za povećanje broja autorskih knjiga kod domaćih i stranih izdavača i održavati broj stručnih knjiga

- dodatno unaprijediti sustavnu potporu zaposlenicima za potrebe sudjelovanja na znanstvenim i stručnim skupovima u skladu s financijskim mogućnostima Fakulteta
- pojačati napore brendiranja poslijediplomskih studija u tuzemstvu i inozemstvu.

Standard 6: Resursi za učenje i podrška studentima

Izv. prof. dr. sc. Nataša Drvenkar

„Visoka učilišta moraju odgovarajuće financirati aktivnosti učenja i poučavanja te osigurati dostatne i lako dostupne resursa za učenje i podršku studentima“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

U skladu s ESG smjernicama standard 6. Resursi za učenje i podrška studentima integriran je sa zahtjevom norme ISO 5.1.2 Usmjerenost na studenta, 5.3 Organizacijske uloge, odgovornosti i ovlasti, ISO 7.1.3 Infrastruktura, ISO 7.1.4 Okruženje za provedu procesa, ISO 7.1.5 Resursi za nadzor i mjerenje, ISO 7.4. Komunikacija, ISO 8.4 Nabava za potrebe nastavnog procesa, ISO 8.2 Definiranje zahtjeva ISO 9.1 Nadzor, analiza i vrednovanje, ISO 10.1 Poboljšanje

Zahtjevi norme ISO 9001:2015

Kako bi Ekonomski fakultet u Osijeku omogućio stjecanje znanja, kompetencija i vještina studenata kroz učenje i poučavanje usmjereno na studente, osim kvalitetnih i motiviranih zaposlenika, podršku čine dostupni i dostatni resursi koji se kontinuirano nadograđuju i poboljšavaju. Pri tome, naglasak se stavlja na svrsishodnost kao i pristupačnost istih u institucionalnom kontekstu. U nastavku će se vrednovati i objasniti pojedinačni resursi koji omogućavaju dostizanje smjernica ESG 6 i usklađenost sa zahtjevima dokumenata za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete.

Fizički resursi i infrastruktura

Obrazovanje predstavlja ključnu djelatnost Fakulteta i obuhvaća veći broj studijskih programa i punu obrazovnu vertikalnu od preddiplomskih do doktorskih studija. Kako bi se djelatnost nesmetano odvijala, nužna je visoka razina kvalitete infrastrukture. Nazivom dvorana prema hrvatskim nobelovcima (dvorana Josipa Jurja Strossmayera, dvorana Vladimira Preloga i dvorana Lavoslava Ružičke) upotpunjena je Aula znanosti u prizemlju Fakulteta. Aulom glagoljice, kao i cjelokupnim uređenjem interijera Fakulteta meandriranom glagoljicom, studenti iz prostora uče o nematerijalnoj kulturnoj baštini. Postojeći kapaciteti za potrebe nastavnog procesa su dostatni: 14 dvorana opremljenih potrebnom opremom: 156 računala dostupnih studentima, 14 katarskih računala i 2 računala u Auli glagoljice te Vijećnici sa 16 projektor. Ukupno je na Fakultetu na raspolaganju 185 računala namijenjenih za nastavu i studente. Ipak, javlja se za višenamjenskim, digitalno opremljenim prostorima manjih kapaciteta za potrebe rada s manjim skupinama studenata (mentorski rad), odvijanje

sastanaka (za potrebe znanstvene, stručne i nastavne aktivnosti) i odvijanje timskih aktivnosti studenata ili individualno učenje. Raspoloživost opreme (računala, audiovizualna oprema, periferni uređaji, sustavi za daljinsko učenje te softverska podrška) još uvijek je na zavidnoj razini i može odgovoriti na suvremene trendove i izazove. Ipak, iako mrežno mjesto Ekonomskog fakulteta u Osijeku većim dijelom udovoljava potrebama korisnika te sadrži bitne informacije o relevantnim aktivnostima Fakulteta, nužan je redizajn i njegova nadogradnja u skladu sa suvremenim zahtjevima (stabilnost mrežnog mjesta, nadogradnja sadržaja, pristupačno sučelje i prilagodba mobilnim opcijama). Cjelokupni prostor Fakulteta u kojem se odvija nastavno-znanstveni proces, kao i znanstveno-popularne aktivnosti pravilno je održavan uvažavajući higijenske i estetske kriterije uz one nužne infrastrukturne. Raspoloživost stolica i stolova za praćenje nastavnog procesa primjerena je potrebama, a prostori raspolažu standardnim potrebnim inventarom (pločom za pisanje, potrošnim materijalom, sustavom grijanja i klima uređaja koji omogućavaju efikasnu izvedbu nastave u različitim vremenskim uvjetima). Osobama s invaliditetom osiguran je nesmetan prilaz i ulaz u zgradu kao i kretanje u gotovo cijeloj zgradi kroz ugrađeno dizalo, rampu za spuštanje niz stepenice, prilagođene prilaze i sanitarni čvor prilagođen osobama s invaliditetom.

U Strategiji razvoja Ekonomskog fakulteta u Osijeku za razdoblje 2018.-2013. istaknuto je kako su značajno unaprijeđeni interni procesi u administriranju podataka koji su vezani za studije, studente i nastavnike i njihove međusobne odnose kroz cjelovitu primjenu ISVU-a i Academia, a interne procese i kolanje dokumenata osigurava novi sustav za upravljanje dokumentima, dok su administrativno – računovodstveni procesi također unaprijeđeni uvođenjem novog ERP sustava. Analizom je utvrđeno kako se i u promatranom razdoblju zadržala razina kvalitete te su evidentna poboljšanja čime se dokazuje namjera kontinuiranog unaprjeđenja kvalitete osnovne infrastrukture. Kako bi se olakšano pristupilo razvoju dodatnih studentskih znanja i vještina kroz studentsku stručnu praksu, u suradnji s poslodavcima i studentima, Fakultet je razvio vlastitu EFOS INput aplikaciju za upravljanje i administriranje studentskih stručnih praksi koja ujedno omogućava pristup životopisima studenata i olakšava preporuke prema poslodavcima. Kako bi osnažili i kvalitetnije pripremili nastavu na engleskom jeziku, nastavnici su imali priliku sudjelovati na radionici *Academic Teaching Excellence*, kao i na brojnim radionicama nastavnici su imali prilike sudjelovati u brojnim radionicama o ishodima učenja i ostalim relevantnim edukacijama. Nastavnici u velikoj mjeri koriste napredne tehnologije u nastavi s ciljem osuvremenjivanja nastave poput *Pametne ploče*, *Loomen/Merlin sustava za e-učenje*, kontrole autentičnosti radova studenata poput *OpenDOAR*, *Ephorus-a* i *Turnitin-a*, programskih alata poput *Statistica*, *Arena Simulation*, *Kahoot* i tome sličnih alata čime se unaprjeđuju nastavni sadržaji i omogućava bolja komunikacija i podrška studentima.

Aktivnosti i službe podrške

Zahvaljujući dobrom kadrovskom politikom i strateški orijentiranom djelovanju Fakulteta, smanjen je omjer studenata i nastavnika što utječe na kvalitetu nastave i raspoloživost

infrastrukturnih, nastavnih i tehničkih resursa. Analiza kvantitativnih indikatora uspješnosti ukazuje na sljedeće pozitivne pomake u nastavnoj djelatnosti Fakulteta: smanjuje se prosječna duljina studiranja po generaciji studenata upisanih u jednu akademsku godinu, a povećava se postignuta prosječna ocjena studenata tijekom studiranja. Posebno pozitivni trend predstavlja višegodišnja atraktivnost Fakulteta kod maturanata pa popunjavanje upisnih kvota nije, još uvijek, izazov (unatoč lošim demografskim pokazateljima) i studenti Fakulteta gotovo su u 100-postotnom udjelu oni kojima je Fakultet bio prvi izbor za upis. Kako bi se kontinuirano unaprjeđivala kvaliteta dostupnih resursa, na Fakultetu se vrši kontrola kvalitete studijskih programa kao i kvaliteta usluge službi podrške (interna studentska anketa i anketa na razini Sveučilišta). Fakultet kontinuirano nastavlja ostvarivati uspješne rezultate prema ocjenama studenata. U nastavku su opisane aktivnosti i službe podrške koje osiguravaju podršku studentima.

Ured za studente i studije

Fakultet provodi upise studenata na preddiplomskoj, diplomskoj i poslijediplomskoj razini (poslijediplomski specijalistički studiji i poslijediplomski doktorski studiji), na sveučilišne i stručne studije. Upisi studenata provode se sukladno zakonskim odredbama, te Pravilniku o studijima i studiranju na Sveučilištu kojim je određen ustroj i izvedba studija, način organiziranja nastave i pravila studiranja (prava i obveze studenata na svim razinama studija). Upisi studenata na preddiplomskoj i diplomskoj razini provode se u rokovima koje je propisalo Ministarstvo znanosti i obrazovanja, nakon objave rezultata državne mature Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja. Definirani su postupci provedbe priznavanja visokoškolskih kvalifikacija, razdoblja studija i prethodnog učenja u slučaju nastavka studija. Ured za studente i studije - referada Fakulteta služba je potpore studentima koja pruža studentima informacije o upisu na Fakultet, provodi upise, izdaje potrebne službene potvrde o statusima studenata, prijepisima ocjena i ostale bitne dokumente, zatim prima zahtjeve studenata za premještanje na drugi studijski smjer ili studentski status i pruža sve ostale informacije o studiranju na Fakultetu. Na mrežnom mjestu Ureda moguće je pronaći korisne informacije, kao i Upute za prijavu završnog rada i Upute za prijavu diplomskog rada. Radno vrijeme je od ponedjeljka do četvrtka od 8:00 do 20:00 sati, a petkom od 8:00 do 15:00 sati čime se osigurava fleksibilnost i dostupnost za različite skupine studentske populacije (primjerice, izvanredne studente).

Potrebe studenata iz ranjivih i podzastupljenih skupina

Osim ranije navedenih infrastrukturnih prilagodbi osobama s invaliditetom, a uvažavajući potrebe studenata iz ranjivih i podzastupljenih skupina, Fakultet odobrava opravdane zamolbe za mirovanje obveza, a pri Fakultetu imenovan je i koordinator Fakulteta za ranjive i podzastupljene skupine kojoj se i studenti i nastavnici mogu obratiti za pomoć te izrađuje Izvješće o radu sustava za pomoć studentima. Ujedno, aktivan je izrađeni Priručnik za studente

s invaliditetom. Početkom akademske godine na sjednici Fakultetskog vijeća najavljuje se nastavnicima broj studenata iz ranjivih i podzastupljenih skupina kako bi nastavnici mogli svakom studentu individualizirati pristup. U tu svrhu, omogućava se ravnopravan pristup metodama provjere znanja studentima s invaliditetom kroz, primjerice, produljeno vrijeme pisanja ispita, mogućnost korištenja potrebnih pomagala (Fakultet je i pribavio odgovarajuća sredstva koja su dostupna studentima), priređuju se uvećani testovi i omogućava se odgovaranje (uz svjedoke) umjesto pisanog testa.

Knjižnica

Knjižnica i njezina opremljenost osiguravaju dostupnost literature i knjižničnih usluga za potrebe kvalitetnog obrazovnog procesa i kvalitetne znanstveno-nastavne djelatnosti. Knjižnica raspolaže fondom od oko pedeset tisuća bibliotečnih jedinica koje se kontinuirano nadopunjuju. Knjižnica je smještena na prostoru od preko 350 m² ukupne površine, u okviru kojeg se nalazi posudbeni odjel u slobodnom pristupu, čitaonica i 2 zatvorena spremišta. Posjeduje računala s opremom za djelatnike, a u čitaonici je smješteno 29 računala namijenjenih studentima i ostalim potencijalnim korisnicima. Računala imaju pristup Internetu i bazama podataka, a studenti ih mogu koristiti za pisanje svojih seminarskih, završnih i diplomskih radova kao i za bilo koji drugi oblik studentskog rada. Knjižnica ostvaruje suradnju s knjižnicama drugih ekonomskih fakulteta u Hrvatskoj kao i s pojedinim knjižnicama u inozemstvu. Osim toga, knjižnica surađuje s GISKO, NSK, HKD, DKS BIS, nakladnicima, srednjim školama i njihovim nastavnicima. Knjižnica ima *on-line* katalog (CROLIST) putem kojega korisnici mogu pretražiti knjižničnu građu koju knjižnica posjeduje. Posredstvom poveznica na kataloge drugih knjižnica u zemlji i inozemstvu korisnici mogu pretražiti sve što im je tematski zanimljivo i naručiti putem obrasca za međuknjižničnu posudbu na mrežnim stranicama knjižnice, čime se postiže potpuna dostupnost građe koju knjižnica Fakulteta ne posjeduje. Knjižnica informira nove studente sudjelovanjem na orijentacijskom danu novih studenata „U knjižnicu s osmjehom“ i dijeljenjem promotivnih letaka. Studenti se u Knjižnicu upisuju na vrlo jednostavan način: ispune *on-line* obrazac te potom svoju iskaznicu preuzmu u Knjižnici. Studenti se mogu obratiti i sa zahtjevom za pripremu literature za stručne teme popunjavanjem mrežnog obrasca. Svim korisnicima na raspolaganju je i edukacija o izvorima informacija i bazama podataka grupno. Pristup bazama podataka osiguran je od strane MZOS-a. Knjižnica samostalno i u suradnji s NSK i GISKO osigurava probni pristup pojedinim bazama podataka. Poveznica na Portal elektroničkih izvora nalazi se na mrežnoj stranici knjižnice zajedno sa opisom najznačajnijih baza podataka (poput WOS-a, Scopusa itd.) s poveznicama na iste, kao i upute kako pretražiti baze podataka. Knjižnica sudjeluje u vrednovanju znanstvene produktivnosti pretraživanjem citiranosti i zastupljenosti u bazama podataka putem izdavanja potvrda u svrhu izbora i napredovanja u znanstvenim zvanjima ili za sudjelovanje u odgovarajućim projektima. Izdaje i potvrde o čimbenicima odjeka časopisa (IF, SNIP, SJR). Knjižnica svoju djelatnost produbljuje aktivnim sudjelovanjem u različitim projektima. Jedan od njih je „Zelena knjižnica“, koji ima za cilj poučiti javnost i širiti svijest o

održivom razvoju i nužnosti zaštite okoliša kroz različite aktivnosti. Potom, projekt „Kreativna knjižnica“ kojim se različitim aktivnostima i izložbama prezentiraju kreativne ideje kojima se potiče na čitanje i korištenje knjižnice. Projekt EU kutak (stalna izložba knjiga i brošura EU tematike) iznimno je važan za informacijsko opismenjavanje korisnika o EU (u knjižnici su studentima dostupne različite tiskane publikacije Europske unije, u sklopu suradnje s Javnom ustanovom Županijske razvojne agencije Osječko-baranjske županije i Informacijskim centrom Europe Direct Osijek). Unatoč postojećim dobrim osnovama, trebalo bi unaprijediti knjižnicu i čitaonicu Fakulteta te povećati fond udžbenika i ostale pomoćne literature.

Radno vrijeme je od ponedjeljka do četvrtka od 8:00 do 20:00 sati, a petkom od 8:00 do 15:00 sati čime se osigurava fleksibilnost i dostupnost za različite skupine studentske populacije, a kroz kontinuiranu aktivnost putem društvenih mreža te redovito održavanje mrežnog mjesta, Knjižnica ispunjava svoju ulogu na najbolji mogući način. Knjižnično osoblje u knjižnici čine četiri osobe s odgovarajućom kvalifikacijskom razinom.

Razvoj karijera

Ekonomski fakultet u Osijeku započeo je s organiziranjem različitih aktivnosti, namijenjenih studentima s ciljem pomoći u razvoju njihovih karijera te povećanju zapošljivosti i konkurentnosti na tržištu rada. Kroz suradnju s partnerima te vlastitim aktivnostima Fakultet će nastojati na različite načine neformalnog učenja savjetovati studente, motivirati ih za rad, te osnažiti za ulazak na tržište rada. Osim ustrojnih službi na razini Sveučilišta, pri Fakultetu djeluje Povjerenstvo za suradnju s gospodarstvom koje 1) predlaže sklapanja sporazuma o znanstvenoj i stručnoj suradnji vezano uz projekte suradnje s gospodarstvom, 2) planira aktivnosti i organizaciju studentske stručne prakse, 3) vodi evidencije i evaluacije studentskih stručnih praksi te 4) poduzima i druge aktivnosti kojima se promovira povezivanje znanosti i gospodarstva. Djelovanje Povjerenstva usklađeno je s Pravilnikom o studentskim stručnim praksama, a Povjerenstvo je razradilo i Popis radnih zadataka namijenjenih studentima praktikantima i poslodavcima. I u proteklom razdoblju Povjerenstvo je organiziralo aktivnosti vezane uz tematiku tržišta rada i promicanje razvoja karijera studenata (Susreti znanosti i gospodarstva, radionice i ostale aktivnosti Povjerenstva), a kontinuirano povećava bazu poslodavaca (primjerice, napredak je uočen kroz formalizaciju suradnje s regionalnim razvojnim koordinatorima kako bi se praksa omogućila u razvojnim agencijama/ institucijama iz područja regionalnog razvoja i fondova EU). Nadalje, značajan pomak je učinjen i kroz EFOS Alumni udruhu poticanjem prijenosa znanja, umrežavanjem i pružanjem karijernih savjeta studentima Fakulteta. Nadalje, dobar **primjer suradnje Fakulteta s vanjskim dionicima koja omogućava resurse za učenje i podršku studentima, zasigurno je i** Pravno-ekonomska klinika. Kao projekt Pravnog i Ekonomskog fakulteta u Osijeku, prvi je primjer interdisciplinarnog pristupa problematici sektora malih i srednjih poduzeća u Republici Hrvatskoj nastao 2013. godine uz potporu Poduzetničkog inkubatora BIOS, Centra za poduzetništvo Osijek, osječkih odvjetnika i Odvjetničke komore u Osijeku, a naknadno i Hrvatske udruge poslodavaca.

Mentori u Pravno-ekonomskoj klinici su stručnjaci iz područja prava i ekonomije – nastavnici, poslovni savjetnici, odvjetnici, računovođe, porezni savjetnici, javni bilježnici, koji združeno rade na rješavanju problema, pa su se aktivnosti nastavile i u promatranom razdoblju vrednovanja.

Skriptarnica

Skriptarnica Fakulteta opremljena je literaturom koja je studentima potrebna za savladavanje nastavnog sadržaja i polaganje pojedinih kolegija, kao i fotokopirnim uređajima te ostalim uredskim potrepštinama. Radno vrijeme Skriptarnice za studente je od ponedjeljka do petka od 9:00 do 12:00 sati, a utorkom Skriptarnica radi u poslijepodnevnom terminu od 16:00 do 18:00 sati te je time na raspolaganju i izvanrednim studentima. Skriptarnica je u proljeće 2019. godine premještena iz podrumskih prostorija u novouređeni prostor koji se nalazi u prizemlju Fakulteta pored porte, što ju čini dostupnijom korisnicima. Tijekom travnja 2019. godine na ukupno osam lokacija na Fakultetu postavljeni su novi multifunkcionalni uređaji (za fotokopiranje, tiskanje i skeniranje), a koji su na raspolaganju svim djelatnicima Fakulteta čime se ubrzava i olakšava pristup potrebnim dokumentima.

Studentski zbor i studentske udruge

Osim Ureda za studente, studenti o načinu studiranja, kao i ostale informacije vezane uz studiranje na Fakultetu mogu dobiti i od Studentskog zbora koji djeluje pri Fakultetu. Studentski zbor je studentsko predstavničko tijelo koje štiti interese svih studenata Fakulteta, sudjeluje u odlučivanju u tijelima Fakulteta i predstavlja studente u sustavu visokog obrazovanja. Studentski zbor ima 11 članova koje biraju studenti Fakulteta na neposrednim izborima. Mandat člana Zbora i njegovog zamjenika traje u pravilu 2 godine, a novi mandat započinje novom akademskom godinom. Studentski zbor djeluje prema odredbama Statuta Studentskog zbora Ekonomskog fakulteta u Osijeku. Putem društvenih mreža Studentski zbor Fakulteta izuzetno aktivno djeluje u studentskoj zajednici, promiče studentske vrijednosti te informira (kroz zanimljive i sadržajne objave) studente o svim bitnim i aktualnim događajima vezanih uz studentski status, studentski standard i studentske opće interese. Takvim pro aktivnim pristupom zasigurno doprinosi značajno boljoj informiranosti studenata i pristupačnosti svih bitnih informacija. Ipak, zabilježeno je nepravodobno održavanje službenog mrežnog mjesta Studentskog zbora na službenom mrežnom mjestu Fakulteta pa bi trebalo ažurirati mrežno mjesto.

Uz Studentski zbor Fakulteta i Studentsko sportsko društvo, na Fakultetu djeluje sedam studentskih udruga: AIESEC, Poduzetnici bez granica (EWOB), Financijski impuls, Bookmark, EU informacije, mogućnosti i održivost (ERUDIO), IAESTE i edIT kroz koje studenti sudjeluju u mnogobrojnim, često studijskim usmjerenjem motiviranim, izvannastavnim i sportskim

aktivnostima te mnogobrojnim projektima. Radom u udruzi stječu se kompetencije kojima studenti ostvaruju konkurentsku prednost na tržištu rada, uče se timskom radu, ali i vođenju tima, organiziranju projekata i konferencija. Ove udruge pokrivaju različita područja studentskih interesa pri čemu Fakultet aktivno sudjeluje u provođenju, mentoriranju i podršci njihovih projekata te nagrađivanju i promoviranju istih. Osim toga, većina udruga podršku nastavnika najčešće traže u teškim i izazovnim situacijama pri implementiranju aktivnosti kao i u povezivanju studenata s organizacijama i poduzetnicima iz okruženja. Studenti prepoznaju doprinos nastavnika u razvoju njihovih osobnih vještina poglavito u razvoju sposobnosti umrežavanja, kritičkog razmišljanja, komunikacijskih i prezentacijskih vještina i sposobnosti primjene stečenih znanja u stvarnim poslovnim situacijama. Ostalo osoblje Fakulteta udrugama pruža snažnu institucionalnu i logističku podršku u organizaciji i implementaciji svih njihovih aktivnosti, a prema potrebi Fakultet često i financijski potpomaže radu Udruga. U promatranom razdoblju evidentan je kontinuitet i održivost u radu svih udruga što zasigurno predstavlja izuzetno značajan resurs koji stoji na raspolaganju studentima Fakulteta.

Ostali aspekti podrške

Analizirajući postojeće resurse za učenje i podršku studentima može se zaključiti kako Fakultet uistinu pruža izuzetno kvalitetan standard za studiranje i napredak svojih studenata. Osim navedenih institucionalnih i infrastrukturnih resursa, kao i aktivnosti podrške kroz organizirana djelovanja pojedinih službi, ureda, povjerenstava i udruga, bitno je naglasiti i ostale aktivnosti koje pružaju podršku studentima. Tako je, primjerice nastavljen (i dodatno razrađen) mentorski sustav koji predstavlja obavezu svakog visokog učilišta s ciljem osiguranja pomoći studentima u studiranju i što jednostavnijem savladavanju obveza i završetku studija. Za svaku grupu studenata preddiplomskog i diplomskog studija imenovani su mentori kojima se studenti mogu javiti u vrijeme konzultacija. Kako bi studenti bili što više uključeni u nastavni proces, svaki nastavnik ima mogućnost angažiranja studenta demonstratora. Ujedno, često nastavnici potiču i znanstveno-istraživački rad i popularizacijske aktivnosti studenata i studenata demonstratora kako bi se poticala samostalnost i odgovornost studenata što ujedno potvrđuje kako su nastavnici dostupni i pridonose motiviranju studenata i njihova angažmana. Nadalje, napredak studenata kontinuirano se prati i vrednuje, pa uz Rektorovu nagradu za izniman uspjeh studenata, dodjeljuje se i Dekanova nagrada za izniman uspjeh studenata, kao i posebno Priznanje za projekte studentskih udruga i posebna dostignuća pojedinaca.

Kontinuirano se održavaju brojni znanstveno-popularni događaji u okviru Festivala znanosti, Kreativne riznice - Popularizacijskog simpozija kreativne industrije, a koja je nagradila nositelje aktivnosti i Državnom nagradom za znanost za 2016. godinu, Susreti znanosti i gospodarstva, Europski EFOS tjedan, Globalni tjedan poduzetništva, Europski tjedan novca i niz drugih aktivnosti u suradnji sa svojim studentima, poslodavcima i ostalim dionicima. *Europski EFOS*

tjedan je projekt kojem je cilj približavanje europskih zbivanja i stvarnosti mladima, posebice studentima kroz različita interaktivna predavanja, radionice, panele i natjecanja. Održava se od 2015. godine u organizaciji udruge Erudio. Tijekom godina polučio je brojne rezultate i suradnje, te potaknuo mnogo studenata na korištenje mogućnosti koje EU pruže (volontiranje, stažiranje, zaposlenje u EU institucijama, Erasmus studiranje i stručne prakse). Nadalje, *MARKET&NG* je događaj kojeg čine brojna predavanja i radionice vrhunskih predavača i marketing stručnjaka koji će svoja znanja i iskustvo podijeliti sa sudionicima stručne konferencije Market&NG. *Europski tjedan novca* projekt je koji se održava širom Europe, s ciljem obrazovanja i podizanja svijesti o važnosti financijske pismenosti. Udruga Financijski impuls svake godine daje svoj doprinos kroz organiziranje projekta na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. U suradnji s brojnim institucijama, Udruga organizira predavanja i radionice putem kojih polaznicima daje mogućnost stjecanja dodatnih, novih znanja. *GEW* se je u akademskoj godini 2019./2020. održao već 12 put, a svojim radionicama, panelima i predavanjima osnažuje mlade i inovativne ljude da naprave prvi korak u svom poslovnom životu, odvaži se i krenu u realizaciju svojih poslovnih ideja. Osim ovih projekata, studenti mogu sudjelovati u Ekonomijadi koja je najveće sportsko-edukativno natjecanje zabavnog karaktera, a okuplja studente raznih ekonomskih fakulteta u regiji, a cilj je razmjena studentskih iskustava i znanja. Osim stjecanja dodatnih znanja i vještina iz studijskog usmjerenja, studente se kontinuirano potiče na volonterski angažman i naglašava im se važnost civilnog sektora u društvu. Tako se u suradnji s Volonterskim centrom u Osijeku provode različite aktivnosti poput predavanja o volontiranju te pojašnjavanja kako se i gdje studenti mogu uključiti u volontiranje. Unatoč brojnim izvannastavnim aktivnostima studenata, planirani Pravilnik još nije definirao okvir djelovanja, pa je svakako preporuka za sistematiziranjem praćenju i vrednovanju izvannastavnih aktivnosti studenata u budućim razdobljima. Stjecanje međunarodnog iskustva omogućeno je kroz Erasmus program mobilnosti koji potiče razmjenu, suradnju i studentsku mobilnost na području Europe, a unatoč činjenici kako treba značajnije promicati razmjenu, Fakultet je među vodećim sastavnicama Sveučilišta po realiziranim razmjenama (kako studenata, tako i nastavnog i nenastavnog osoblja). Razmjenom studenata pridonosi se internacionalizaciji i interdisciplinarnosti upisanog studijskog programa na Fakultetu, a studenti razvijaju stručne i interpersonalne kompetencije u multikulturnom okruženju. Sve informacije o Erasmus programu studenti mogu dobiti u komunikaciji s Erasmus koordinatorom na Fakultetu.

Bitno je naglasiti kako se nastavila suradnja s Udrugom Alumni EFOS pa su organizirane karijerne radionice i predavanja za studente kao i predavanja u sklopu Leadership programa koji su odolijevali čak i situaciji pod utjecajem epidemije COVID19. Ujedno, nastavila se i praksa nagrađivanja, prvenstveno izvrsnih, studenata kroz podmirenje troškova odlaska na konferencije (primjerice, IMR 2019, ukupno 35 i HDE 2019 ukupno 34 studenta) i dodatne edukacije iz struke (primjerice, „S EFOS-om na dodatne edukacije“, ukupno 18). Uspostavljena je i suradnja s LIDER Studentskim klubom kako bi se promovirali studentski projekti i pojedinci, ali i djelovalo na pozitivan ugled Fakulteta kroz bolje medijsko praćenje aktivnosti. Kako bi se

djelokrug uprave približio studentima, ali i nastojalo pratiti razmišljanja i probleme studenata, od akademske 2017.-2018. godine osmišljen je projekt *Svaki prvi četvrtak u mjesecu razgovor studenata i uprave EFOS-a* s početkom u 12 sati na kojem sudjeluju članovi uprave, predstavnici Studentskog zbora i studenti koji imaju pitanja, dvojbe ili žele iznijeti svoje mišljenje o pojedinim, za studente, bitnim pitanjima pa se projekt nastavio i u tekućoj akademskoj godini. Ipak, zamjetna je nešto manja zainteresiranost studenata za ovakav oblik komunikacije, a što se djelomično može opravdati i ranije opisanim oblicima podrške studentima i dostupnim informacijama te samoj pristupačnosti nastavnika studentima. Od akademske 2004.-2005. godine pokrenut je program nagrađivanja najboljih studenata mogućnošću pohađanja seminara u organizaciji HUP-a, poznatijem pod nazivom *PUMA – Program usavršavanja menadžera* koji bilježi kontinuirani nastavak aktivnosti svake akademske godine.

Za sve novoupisane studente organiziraju se i tzv. Orijentacijski dani za brucoše. Riječ je o uistinu zanimljivom projektu na kojemu se studente upoznaje s načinom rada Fakulteta, službama, obvezama i pravima, a uvijek je rezultat suradnje uprave, predmetnih nastavnika, predstavnika studentskih udruga koje djeluju pri Fakultetu i ostalih studenata. Svaki asistent i stariji student zadužen je za skupinu studenata koje vode u obilazak Fakulteta te im pružaju informacije vezane za način studiranja (pravilima studiranja i pohađanja predavanja, ispiti/kolokviji, prijave ispita, čitanje rasporeda, praćenja obavijesti, kvote za upis na više godine, X-ica, Carnet račun, mentorski sustav, ERASMUS, usluge knjižnice i slično). Uz tu vrstu podrške, organizirana su i zanimljiva predavanja/radionice na kojima studenti imaju priliku stjecati dodatna znanja i vještine, ali se i bolje pripremiti za studentske obaveze.

Zaključno

Analizirajući područje standarda 6 za razdoblje akademske 2019./2020. godine, moguće je zaključiti kako Fakultet kontinuirano ulaže u svoje fizičke, infrastrukturne (planovi proširenja Fakulteta i ulaganje u opremu), institucionalne, organizacijske i ljudske resurse kako bi osigurao kvalitetan studentski standard i podršku u stjecanju znanja te razvoju dodatnih kompetencija studenata. Aktivnosti kojima studenti razvijaju (i otkrivaju) svoje potencijale dodatno se nadograđuju, a o čemu svjedoči kontinuitet isti i podrška za iste od Fakulteta. Preporuke za unaprjeđenje u budućim razdobljima mogle bi se svesti na sljedeće (a većina je već prepoznata kao potreba u službenim publikacijama Fakulteta):

- 1) poboljšati poslužiteljske i mrežne kapacitete, poticati korištenje digitalnih alata i platformi u nastavnom procesu te jačati digitalnu vidljivost (prepoznatljivost) Fakulteta
- 2) povećati broj primjeraka udžbenika u knjižnici i poboljšati prostor za samostalno učenje studenata u prostorima Fakulteta

- 3) organizirano djelovati na razvoju karijera studenata (Ured za karijere), kontinuirano nadograđivati proces studentskih stručnih praksi, održavati EFOS Input aplikaciju, pratiti aktualnost Radnih zadataka te proširivati bazu poslodavaca; Objavljivati rang listu najboljih studenata i obavještavati poslovnu zajednicu o dostignućima studenata
- 4) nastaviti uvoditi više projektnih zadataka i seminarskih radova u suradnji s poslovnim subjektima i javnim sektorom
- 5) u suradnji s EFOS Alumni udrugom oformiti sustav nagrađivanja izvrsnih studenata i promicati zajedničko djelovanje te uključivanje alumnija u aktivnosti Fakulteta
- 6) omogućiti zajednički prostora Fakulteta za nastavno osoblje u svrhu poboljšanja komunikacije nastavnika s osnovnom infrastrukturom.

Standard 7: Upravljanje informacijama

Doc.dr.sc. Ivan Kelić

„Visoka učilišta moraju osigurati prikupljanje, analizu i korištenje informacija relevantnih za djelotvorno upravljanje programima i drugim aktivnostima.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja –
ESG

U skladu s ESG smjernicama standard 7. Upravljanje informacijama integriran je sa zahtjevom norme ISO 4.1 Razumijevanje organizacije i njenog konteksta, ISO 4.4 Sustav upravljanja kvalitetom i njegovi procesi, ISO 10.3. Trajno poboljšanje

Zahtjevi norme ISO 9001:2015

Ekonomski fakultet u Osijeku kontinuirano provodi aktivnosti vezane prikupljanja i analize informacija o studijskim programima i drugim aktivnostima, podaci se unose u unutarnji sustav osiguravanja kvalitete.

Kroz godišnje praćenje uspjeha (prosjeaka) svakog smjera preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija, nudi se informacije o uspjehu pojedinog studija. Također, prati se i stopa završetka i prijelaza studenta na više godine, kao i ukupni završetak studenata na preddiplomskom i sveučilišnom studiju, kao i poslijediplomskoj i doktorskoj razini. Također, prati se i stopa od odustajanja (ili zamrzavanja) studija kroz informacije o zamrzavanju statusa (traženje odobrenja) i ispisa. U suradnji sa Hrvatskim zavodom za zapošljavanje prati se stopa zapošljivosti studenata.

Na početku akademske godine provodi se analiza geografskog mjesta odakle dolaze studenti prve godine na studij te koju su prethodno završili srednju školu. Prethodno se provodi analiza rang-liste za upis u akademsku godinu. Od ukupno 857 studijskih programa u Hrvatskoj koje su maturanti mogli birati za upis u akademsku godinu 2019/20, redoviti preddiplomski studij Ekonomskog fakulteta u Osijeku nalazio se na 12. mjestu prema ukupnom broju prijava i na 8. mjestu prema broju prvih izbora. Po ukupnom broju prijava i po broju prvih izbora Ekonomski fakultet rangiran je kao prvi od svih fakulteta izvan Zagreba.

Kroz udruženje bivših studenta Alumni prati se karijera bivših studenta te ih se aktivno uključuje u aktivnosti fakulteta. U 2020. godini osnovano je gospodarsko vijeće Ekonomskog

fakulteta koje čine prepoznati stručnjaci iz prakse iz renomiranih poslovnih subjekata javnog i privatnog sektora. Vijeće se oformljeno kao savjetodavno tijelo koje analizira aktivnosti fakulteta vezane za izmjenu studijskih programa i osmišljavanje novih programa cjeloživotnog obrazovanja.

Na fakultetu se provodi jedinstvena sveučilišna anketa u kojoj studenti ocjenjuju kvalitetu rada predmetnih nastavnika i ukupnih pruženih sadržaja kolegija. Po potrebi te na temelju rezultata sveučilišne studentske ankete dekan obavlja razgovore s pojedinim nastavnicima. Svake druge godine provodi se interna anketa koja je osmišljena za potrebe Ekonomskog fakulteta. Također oformljen je ured za karijere studenata kojemu je glavni cilj pomoći u razvoju karijera, povećanje konkurentnosti i zapošljivosti te snalaženje na tržištu rada.

Zbog situacije uzrokovane virusom COVID-19 i epidemiološke situacije, Ekonomski fakultet je svoje poslovanje preusmjerio online funkcioniranju bez kontaktne nastave. Fakultet je paralelno sa provedbom online nastave osigurao sve potrebne alate za praćenje online nastave kao i konstantno praćenje uspješnosti iste kroz anketiranje studenata, profesora i analitičkog praćenja učinkovitosti nastave.

Preporuke za unaprjeđenje:

- unaprijediti praćenje zapošljivosti studenata u smislu prilagođavanja načina praćenja kroz slanje periodičnih anketnih upitnika o trenutnom radnom statusu te usvojenim znanjima koja im pomažu na trenutnom radnom mjestu
- nastaviti razvijati ured za karijere s ciljem pripreme studenata za razgovor s poslodavcima i traženje posla, kao i stvaranja baze podataka o dobrim studentima koja bi poslodavcima mogla olakšati pronalazak kadrova i upošljavanje studenata („headhunting“)
- nastaviti suradnju s uspješnim Alumni studentima Ekonomskog fakulteta u Osijeku, otvoriti aplikaciju za bržu komunikaciju sa studentima.

Standard 8: Informiranje javnosti

Doc.dr.sc. Ivan Kelić

„Visoka učilišta moraju objavljivati informacije o svom radu pa tako i o studijskim programima koje izvode. Te informacije moraju biti jasne, točne, objektivne, važeće i lako dostupne.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja –
ESG

U skladu s ESG smjernicama standard 8. Informiranje javnosti integriran je sa zahtjevom norme ISO 7.4 Komunikacija

Zahtjevi norme ISO 9001:2015

Ekonomski fakultet u Osijeku javno objavljuje sve informacije vezane uz rad Ekonomskog fakulteta u Osijeku, od misije i vizije fakulteta, strategije razvoja, statuta, pravilnika i odluka, članova uprave, razine obrazovanja do osiguranja kvalitete i sl. Cilj je osigurati ishodišnu točku dobivanja informacija.

Upisi na Fakultet slijede nakon provedene Državne mature, a sadašnji i budući studenti na mrežnoj stranici Ekonomskog fakulteta u Osijeku imaju mogućnost uvida u sve razine obrazovanja koje Fakultet nudi kao i u predstavljene nastavnike i djelatnike Fakulteta. Također na smotri sveučilišta svi potencijalni studenti imaju priliku upoznati se sa radom fakulteta i dobiti odgovore na pitanja o upisima i studiranju. Kroz predstavljanje rada fakulteta i informiranju o samom fakultetu profesori i asistenti organiziraju službene posjete srednjim školama kako bi maturantima predstavili Ekonomski fakultet i približili koju karijeru mogu ostvariti nakon završetka istoga.

Svaki smjer preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija nudi informacije o pojedinom studiju, izvedbenim planovima smjerova i kolegija, opisu kolegija, redu predavanja, nastavnicima članovima katedre, kao i o brošuri studija. Na početku akademske godine organizirano je predstavljanje smjerova na preddiplomskoj i diplomskoj razini. Sve navedeno se jednako odnosi i na stručne studije, poslijediplomske specijalističke studije, doktorske studije, programe stručnog osposobljavanja i programe cjeloživotnog obrazovanja. Svakom

obaveznom i izbornom kolegiju za svakog nastavnika dodijeljena je mrežna stranica s informacijama o ishodima učenja, nastavnom procesu kolegija te znanstvenim i stručnim aktivnostima nastavnika. Izvan nastavne aktivnosti u koje se studenti Fakulteta mogu uključiti kao i studentske prakse također su objašnjene na mrežnim stranicama Fakulteta. **Svaki nastavnik samostalno administrira osobne stranice i stranice kolegija uz pomoć administratora zaduženog za sve** informacije mrežnog sjedišta Fakulteta te se informacije na naslovnici i društvenim mrežama ažuriraju na dnevnoj bazi.

Mrežne stranice Fakulteta također sadržavaju javno oglašene ispitne rokove vidljive na Studomatu, Nastavničkom portalu te web aplikaciji ACADEMIO. Web aplikacija (ACADEMIO) je alat za izradu rasporeda sati, rezervaciju dvorana, unosa evidencije održane nastave te slanje obavijesti studentima od strane nastavnika. Aplikacija je spojena s ISVU sustavom te je moguće preuzeti podatke upisane u određenoj akademskoj godini. Pristup navedenoj web aplikaciji imaju svi djelatnici Fakulteta i studenti korištenjem AAI@EduHr elektroničkog identiteta.

Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku implementiran je informacijski sustav visokih učilišta (ISVU). ISVU sustavom koriste se studenti, nastavnici i stručne službe Fakulteta. Studentima Ekonomskog fakulteta u Osijeku putem Studomata, koji je integralni dio ISVU-a, omogućeno je kontinuirano praćenje napretka tijekom studija, te primanje relevantnih informacija i/ili podataka. Nastavnicima je putem Nastavničkog portala omogućeno vođenje evidencije i dobivanje trenutnog uvida u sve unesene podatke o ispitnim rokovima i završetku studija te kontinuirano praćenje ključnih pokazatelja uspješnosti svih kolegija koje izvode.

Ekonomski fakultet u Osijeku osigurava potrebne preduvjete i alate te potiče predmetne nastavnike da sve nastavne materijale redovito i pravovremeno objavljuju putem web stranice fakulteta ili Carnet sustav Loomen ili Merlin. Sustav za online učenje omogućava nastavnicima praćenje stupnja opterećenosti pojedinog studenta te njihove rezultate i uspješnost u svim aktivnostima obuhvaćenim u sklopu kolegija kao što su seminarski samostalni i grupni zadatci, studenti projekti i sl. Također ovaj sustav, uz web stranicu fakulteta, predstavlja učinkovitu platformu za postavljanje i preuzimanje materijala za učenje. Osim toga navedeni sustavi omogućavaju jednostavnu predaju studentskih rješenja zadataka te postavljanje javno dostupnih komentara i rasprava o pojedinim zadacima i drugim resursima za učenje. Putem ove platforme povećava se učinkovitost komuniciranja studenata s predmetnim nastavnicima kroz vidljivost rasprave svim studentima, ali i komuniciranja studenata međusobno. Zajedno s podacima objavljenim putem web stranice fakulteta, prethodno navedeno doprinosi transparentnosti i pravodobnosti komuniciranja svih relevantnih informacija za studente. Web stranica fakulteta proširena je novim podizbornicima na kojima se mogu pronaći informacije o gostujućim predavanjima te dodatnim edukacijama. Također studenti imaju mogućnost razgovora s članovima uprave svaki prvi četvrtak u mjesecu u Vijećnici fakulteta o svim,

studentima bitnim pitanjima. Web stranica fakulteta kao i društvene mreže predstavljaju učinkovitu platformu za objavljivanje informacija važnih i za sve ostale dionike. Fakultet potiče nastavnike da o svim aktivnostima koje provode unutar i izvan kolegija obavještavaju sve studente i javnost.

Informacije vezane uz doprinos kvaliteti studiranja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku poput znanstvenih časopisa, projekata, konferencija, popularizacije znanosti i sl. kontinuirano se ažuriraju.

Fakultet je također aktualan i prisutan na raznim društvenim mrežama kroz službene profile koje vode administratori, te se šira javnost informira o događanjima na Fakultetu putem raznih lokalnih medija (radio, televizija, tiskovine, on-line portali, i sl.). Događanja se odnose na dosadašnju praksu, gostujuća predavanja, znanstvena događanja na Fakultetu, populariziranje znanosti, uspješnost studenata i nastavnika i sl. Osim toga, sve fakultetske službe (knjižnica, studentska referada i skriptarnica) kao i svi članovi Fakultetskog vijeća preuzimaju odgovornost za javno dostupne informacije vezane uz točnost i objektivnost informacija koje su oni objavili.

Ekonomski fakultet osigurava medijsku vidljivost uspješnih projekata nastavnika i studenata Fakulteta u medijima s kojima surađuje.

Iznimno je važna i suradnja s Sveučilišnim glasnikom u kojem se objavljuju znanstveni događaji kao i studentski projekti.

Preporuke za unaprjeđenje:

- unaprijediti web stranicu fakulteta u smislu tehničke prilagodbe i suvremenijem dizajnu te prilagođavanja načinu pregledavanja putem mobilnih uređaja te osigurati kontinuiranu dostupnost informacija studentima
- osigurati jasniji način komuniciranja na društvenim mrežama kroz odašiljanje informacija sa službenih profila
- osigurati medijsku prepoznatljivost i vidljivost projekata studenta i profesora.

Standard 9: Kontinuirano praćenje i periodička revizija programa

Mr. sc. Sofija Turjak

„Visoka učilišta moraju pratiti i periodički revidirati svoje programe kako bi se osiguralo da oni postižu postavljene ciljeve i ispunjavaju potrebe studenata i društva. Revizije bi trebale biti usmjerene na kontinuirano poboljšavanje programa. O aktivnostima koje se planiraju ili poduzimaju na temelju revizija treba obavijestiti sve dionike na koje se one odnose.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

U skladu s ESG smjernicama standard 9. Kontinuirano praćenje i periodička revizija programa integriran je sa zahtjevom norme ISO 5.1 Vođenje i opredjeljenje, 5.1.2 Usmjerenost na studenta, ISO 8.2 Definiranje zahtjeva za usluge, 8.3. Projektiranje i razvoj nastavnog procesa, ISO 9.1 Nadzor, analiza i vrednovanje ISO 9.2 Interni audit, ISO 9.3 Upravina ocjena, ISO 10 Poboljšanje

Zahtjevi norme ISO 9001:2015

Fakultetsko vijeće raspravlja, usvaja i donosi sve odluke o aktivnostima koje se planiraju ili poduzimaju vezano uz revidiranje studijskih programa. Osim nastavnog i nenastavnog osoblja, studenti su također dio Fakultetskog vijeća te imaju svoje predstavnike koji sudjeluju u radu Fakultetskog vijeća te su pozvani uključiti se u oblikovanje izmjena i raspravu o predloženim izmjenama i revizijama programa.

Pregled usvojenih praćenja i revidiranja studijskih programa od travnja 2019. do svibnja 2020. godine prikazan je u tablici u nastavku.

Tablica. Odluke Fakultetskog vijeća o praćenju i revidiranju studijskih programa

Redni broj	Datum sastanka Fakultetskog vijeća i usvajanja odluke	Odluka Fakultetskog vijeća
1.	20.5.2019.	Odluka o prihvaćanju prijedloga programa cjeloživotnog učenja „Prediktivna analitika i vizualizacija podataka“. Odluka o ukidanju i brisanju studijskih programa Ministarstva znanosti i obrazovanja preddiplomski sveučilišni studij Trgovina i logistika (upisan temeljem Dopusnice (KLASA: UP/I-602-04/05-16/281, URBROJ: 533-07-05-2) od 2. lipnja 2005. godine) Ekonomskog fakulteta u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku od akademske 2019./2020. godine.

2.	12.9.2019.	Usvajanje izvedbenog plana Ekonomskog fakulteta u Osijeku za stručne preddiplomske studije, sveučilišne preddiplomske studije i sveučilišne diplomske studije u akademskoj 2019./2020. godini.
3.	30.10.2019.	Izmjene i dopune Izvedbenog plana nastave Ekonomskog fakulteta u Osijeku za akademsku 2019./2020. godinu.
4.	19.12.2019.	Izmjene i dopune Izvedbenog plana nastave Ekonomskog fakulteta u Osijeku za akademsku 2019./2020. godinu.
5.	11.2.2020.	Izmjene i dopune Izvedbenog plana nastave Ekonomskog fakulteta u Osijeku za akademsku 2019./2020. godinu. Usvajanje izvedbenog plana Ekonomskog fakulteta u Osijeku za akademsku 2019./2020. godinu: <ul style="list-style-type: none"> ● Poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij Management ● Poslijediplomski specijalistički studij Marketing posebnih područja ● Poslijediplomski specijalistički studij Organizacija i menadžment ● Poslijediplomski specijalistički studij Računovodstvo, revizija i analiza ● Poslijediplomski specijalistički studij Poduzetništvo
6.	26.3.2020.	Izmjene i dopune Izvedbenog plana nastave u ljetnom semestru akademske 2019./2020. godinu na Ekonomskom fakultetu u Osijeku.

Tijekom ožujka 2020. godine Uprava Fakulteta organizirala je sjednice s Katedrama fakulteta na kojima je predstavljen program novog preddiplomskog sveučilišnog studija, čime je započeo postupak promjene preddiplomskog studija koji bi bio jedinstvenog na razini Fakulteta. Osim sastanak Uprave s članovima Katedri, za nastavno je osoblje organizirana je i radionica pod nazivom „Ishodi učenja“ koja je poslužila kao smjernica za revidiranje postojećih ishoda učenja te pripremu budućih ishoda učenja. Prilikom sastavljanja programa novog preddiplomskog sveučilišnog studija, Uprava Fakulteta uključila je i poslodavce u proces izrade, koji su na taj način dali preporuke koja znanja i vještine budući zaposlenici trebaju imati.

Kroz Susrete znanosti i gospodarstva te kontinuiranom suradnjom s Hrvatskom udrugom poslodavaca nastoji se osigurati dvosmjerni transfer informacija o potrebnim novim znanjima i vještinama s jedne strane te ponuđenim novim programima i sadržajima s druge strane. Predstavnik Hrvatske udruge poslodavaca član je Povjerenstva za unaprjeđivanje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku.

Analiza praćenja i revidiranja studijskih programa ukazuje da su izvršene izmjene donesene sukladno zakonskim aktima i pravilnicima, u cilju kontinuiranog poboljšavanja kvalitete programa, a revidirani programi javno su dostupni i raspoloživi svim dionicima.

Preporuke za unaprjeđenje:

- nastaviti kontinuirano pratiti sve programe kao i revidirati njihove sadržaje u svjetlu najnovijih znanstvenih istraživanja u danoj disciplini
- kontinuirano surađivati s poslodavcima kako bi se ponuđeni programi kontinuirano usklađivali s potrebnim znanjima u poslovnoj praksi te potaknuti aktivno uključivanje poslodavaca u buduće procese revizija programa.

Standard 10: Periodičko vanjsko osiguranje kvalitete

Mr. sc. Sofija Turjak

„Visoka učilišta moraju periodički prolaziti postupke vanjskog osiguravanja kvalitete u skladu s ESG-jem.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja –
ESG

U skladu s ESG smjernicama standard 10 integriran je sa zahtjevom norme ISO 9.1 Nadzor, mjerenje, analiza i vrednovanje, te sa zahtjevom norme ISO 10 Poboljšanje

Zahtjevi norme ISO 9001:2015

Ekonomski fakultet u Osijeku u svojoj misiji navodi kako obrazovni proces i znanstveno-istraživački rad u polju ekonomije i poslovne ekonomije stvara kompetentne pojedince sposobne za nošenje s različitim izazovima okruženja. U viziji Fakulteta navodi se kako želi biti institucija prepoznatljiva po izvrsnosti, inovativnosti i kreativnosti u obrazovanju, znanstveno-istraživačkom radu u polju ekonomije i poslovne ekonomije, kao i doprinosu društvenoj zajednici na regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini. Pri ostvarenju postavljene misije i vizije poštuju se Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG standardima), zahtjevima norme ISO 9001, te normi ISO 22301.

Vanjsko osiguranje kvalitete služi kao provjera djelotvornosti unutarnjeg osiguranja kvalitete koje se provodi na Fakultetu kako bi se potvrdila kvaliteta rada. Vanjsko osiguranje kvalitete daje smjernice za unapređenje Fakulteta u svim aspektima djelovanja. Pripremanje postupka vanjskog osiguravanja kvalitete usredotočeno je na prikazivanje napretka u odnosu na prethodni postupak vanjskog vrednovanja.

Postupci vanjskog osiguravanja kvalitete Ekonomskog fakulteta u Osijeku su provedeni, te su prikazani u nastavku od ožujka 2011. godine do lipnja 2019.:

- reakreditacija cijele institucije, u ožujku 2011. godine, od strane Agencije za znanost i visoko obrazovanje
- certifikacija prema zahtjevima norme ISO 9001 2013. godine
- recertifikacija od strane Bureau veritas kuće prema zahtjevima norme ISO 9001:2015 u srpnju 2016. godine

- certifikacija prema normi ISO 22301 (BCM Business Continuity Management – Sustav upravljanja održivim, kontinuiranim, poslovanjem organizacija, dijelova organizacija ili određenih projekata) u lipnju 2016. godine
- akreditacija doktorskih studija Ekonomskog fakulteta u Osijeku (doktorski studij Menadžment i doktorski studij Poduzetništvo i inovativnost) od strane Agencije za znanost i visoko obrazovanje u svibnju 2017.godine
- reakreditacija cijele institucije, u studenom 2018.godine, od strane stručnog povjerenstva Agencije za znanost i visoko obrazovanje
- recertifikacija od strane Bureau veritas kuće prema zahtjevima norme ISO 9001:2015 u lipnju 2019. godine.

Rezultati provedbe akreditacije, reakreditacije kao i certificiranja i recertifikacije služe kao bitne smjernice Ekonomskom fakultetu u Osijeku pri kreiranju i unapređenju pretpostavki za suvremeno i kvalitetno obrazovanje u dobro opremljenom prostoru, s izdašnim informatičkim i knjižnim fondom, te kvalitetnim znanstveno-nastavnim osobljem.

Preporuke za unaprjeđenje:

- akreditacija Ekonomskog fakulteta u Osijeku od strane uglednih inozemnih akreditacijskih organizacija (npr. AACSB International - Association to Advance Collegiate Schools of Business ili EFMD – European Foundation for Management Development) u cilju jačanja međunarodne prepoznatljivosti i kvalitete nastavnih i znanstvenih aktivnosti Fakulteta.

Zaključak

Povjerenstvo za unutarnju prosudbu sustava osiguravanja kvalitete Ekonomskog fakulteta u Osijeku u akademskoj godini 2019./2020. u razdoblju od travnja do svibnja 2019. godine provelo je unutarnju prosudbu sustava kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. Na temelju provedenog postupka unutarnje prosudbe Povjerenstvo je utvrdilo stanje sustava za osiguranje kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, posebice njegovu usklađenost sa *Standardima i smjernicama za osiguranje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja*.

Na temelju provedene unutarnje prosudbe Povjerenstvo je donijelo sljedeće zaključke:

Standard 1 – Ekonomski fakultet u Osijeku ima razvijenu politiku osiguravanja kvalitete koja je javno dostupna, te se provodi putem odgovarajućih struktura (Ureda za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete i Povjerenstva za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete) i procesa, uključujući pritom vanjske dionike.

Standard 2 – Ekonomski fakultet u Osijeku koristi unaprijed definirane postupke za izradu i odobravanje svojih studijskih programa koji uključuju definiranje ishoda učenja i ciljeva programa.

Standard 3 – Ekonomski fakultet u Osijeku kroz izvođenje svojih programa potiče studente na preuzimanje aktivne uloge u procesu učenja.

Standard 4 – Ekonomski fakultet u Osijeku dosljedno provodi unaprijed utvrđene i objavljene propise vezano uz sve faze studiranja – upis, napredovanje kroz studij, priznavanje i certificiranje.

Standard 5 – Ekonomski fakultet u Osijeku osigurava kompetentnost svojih nastavnika kroz transparentan i pravedan proces njihovog zapošljavanja i razvoja.

Standard 6 – Ekonomski fakultet u Osijeku osigurava potrebne resurse za učenje i podršku studentima.

Standard 7 – Ekonomski fakultet u Osijeku osigurava prikupljanje, analizu i korištenje informacija važnih za djelotvorno upravljanje programima i drugim aktivnostima Fakulteta.

Standard 8 – Ekonomski fakultet u Osijeku objavljuje informacije o svom radu. Informacije o aktivnostima Fakulteta su jasne, točne, objektivne, ažurne i lako dostupne.

Standard 9 – Ekonomski fakultet u Osijeku prati i revidira svoje programe. Revizije su usmjerene na poboljšanje programa, te ispunjavanje potreba studenata i društva u cjelini. O aktivnostima koje se poduzimaju na temelju revizija obavještavaju se svi dionici.

Standard 10 – Ekonomski fakultet u Osijeku periodički prolazi postupke vanjskog vrednovanja u cilju osiguravanja kvalitete sukladno *Standardima i smjernicama za osiguranje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja*.

Članovi Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava
osiguravanja kvalitete
Ekonomskog fakulteta u Osijeku
u akademskoj 2019./2020. godini:

Izv. prof. dr. sc. Đula Borozan

Izv. prof. dr. sc. Dubravka Pekanov Starčević

Izv. prof. dc. sc. Julia Perić

dr. sc. Petra Mezulić Jurić

Izv. prof. dr. sc. Ivo Mijoč

Izv. prof. dr. sc. Nataša Drvenkar

Doc. dr. sc. Ivan Kelić

Mr. sc. Sofija Turjak

Laura Devčić

Marin Glavaš

Prof. dr. sc. Đula Borozan, Predsjednica Povjerenstva
